

TÜRKİYE İŞ KURUMU

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

ANTALYA İLİ

2020 YILI SONUÇ RAPORU

2020 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

ANTALYA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

ANTALYA İLİ 2020 YILI SONUÇ RAPORU

İÇİNDEKİLER

TABLolar LİSTESİ	ii
ŞEKİLLER LİSTESİ	iii
KISALTMALAR	iv
YÖNETİCİ ÖZETİ	1
GİRİŞ	3
BİRİNCİ BÖLÜM İŞGÜCÜ PİYASASI GENEL VERİLER	5
1.1. TÜİK BÖLGESEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ	5
1.2. SGK SİGORTALI VE İŞYERİ GÖSTERGELERİ.....	5
1.3. İŞKUR İDARİ KAYITLARI	7
1.3.1. Açık İş İlanları.....	7
1.3.2. İşe Yerleştirmeler.....	8
1.3.3. Kayıtlı İşsiz	10
1.3.4. Aktif İşgücü Programları	11
1.3.5. Pasif İşgücü Programları	13
İKİNCİ BÖLÜM İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP VERİLERİ	18
İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇLARI	18
2.1. İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM	20
2.2. AÇIK İŞLER	31
2.3. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER	39
2.4. GELECEK DÖNEM İSTİHDAM BEKLENTİLERİ	43
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	47
EKLER	50
4.1. 2020 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞLETME BİLGİ FORMU	50

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1: 2019 Yılı TÜİK Bölgesel İşgücü Göstergeleri	5
Tablo 2: 2020 Yılı Aralık Ayı SGK İşyeri İstatistikleri	6
Tablo 3: 2020 Yılı Aralık ayı SGK Sigortalı İstatistikleri	6
Tablo 4: 2020 yılında Açık iş sayısı en yüksek olan meslekler	8
Tablo 5: 2020 yılında işe yerleştirme sayısı en yüksek olan meslekler	9
Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşbaşı Eğitim Programı Yararlanıcı Sayıları	11
Tablo 7: 2020 Yılı İşbaşı Eğitim Programları (Yararlanıcı Sayısına Göre İlk 10 Meslek)	12
Tablo 8: Yıllar İtibariyle Mesleki Eğitim Kursları ve Kursiyer Sayıları.....	13
Tablo 9: 2020 Yılı Mesleki Eğitim Kursları (Kursiyer Sayısına Göre)	13
Tablo 10: 2020 Yılında Aylar İtibariyle KÇÖ ve NÜD Ödeme Yapılan Kişi Sayıları	16
Tablo 11: Araştırma Kapsamında Veri Derlenen İşletme Sayısı	20
Tablo 12: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları	28
Tablo 13: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları	30
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşletme Oranı	31
Tablo 15: Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması	35
Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayıları.....	35
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Arama Kanalları	36
Tablo 18: Mesleklere Göre Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Sırası	37
Tablo 19: Tercih Edilen Cinsiyete Göre En Fazla Açık İş Olan Meslekler	38
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayıları.....	39
Tablo 21: Eleman Temininde Güçlük Çekilen İlk 10 Meslek.....	41
Tablo 22: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri.....	44
Tablo 23: Sektörlere Göre Beklenen İstihdam Değişimi	45
Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Beklenen İstihdam Değişimi	46
Tablo 25: En Fazla Net İstihdam Artış ve Azalışı Beklenen Meslekler	46

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllar itibariyle İŞKUR Açık İş Sayıları	7
Şekil 2: Yıllar itibariyle İŞKUR işe yerleştirme sayıları.....	9
Şekil 3: Yıllar itibariyle İŞKUR Kayıtlı İşsiz Sayıları	10
Şekil 4: Yıllar itibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Kişi Sayıları	17
Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı.....	21
Şekil 6: Part-time Çalışanı Olan ve Olmayan İşletmelerdeki Kadın Çalışan Oranı (%).....	22
Şekil 7: Sektörlere Göre Vardiyalı Çalışma Yapılan İşletmelerin Oranı	23
Şekil 8: Vardiyalı Çalışma Yapılan ve Yapılmayan İşletmelerdeki Kadın Çalışan Oranı (%)	23
Şekil 9: Sektörlere Göre İhracat Yapan İşletmelerin Oranı.....	24
Şekil 10: Sektörlere Göre Ar-Ge Çalışması Yapan İşletmelerin Oranı	25
Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçerisinde Yatırım Planlayan İşletmelerin Oranı (%).....	26
Şekil 12: Yatırım Planlayan İşletmelerin Planlanan Yatırım Türleri (%)	27
Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin Oranı.....	28
Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri	29
Şekil 15: Mevcut Açık İşler İçin Cinsiyet Tercihini.....	32
Şekil 16: Mevcut Açık İşler İçin Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi.....	33
Şekil 17: Mevcut Açık İşlerin Aranma Kanalı	34
Şekil 18: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısının Dağılımı.....	40
Şekil 19: Eleman Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri	41

KISALTMALAR

İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
TGÇM	Temininde Güçlük Çekilen Meslekler
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

2020 yılı Korona virüs salgını nedeniyle tüm Dünya için sıra dışı bir yıl olarak tarihteki yerini aldı. Tarihte çok nadir gözlenen ve ikiz şok olarak adlandırılan hem arz hem de talep şokunun aynı anda gerçekleşmesi, dünya genelinde ekonomiler ve istihdam piyasalarında çok büyük hasarlara neden oldu. İşgücü talebi; belirsizlikler ve üretimde yaşanan düşüş nedeniyle bu dönemde azalırken eş zamanlı olarak işgücü arzında da çeşitli nedenlerle azalma gözlemlendi.

Ülkemizde işgücü piyasasının arz tarafına ait veriler İŞKUR, TÜİK ve SGK gibi kurumların idari kayıtları ve istatistikleri aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise İŞKUR'un idari kayıtları ile işgücü piyasası araştırması ve açık iş istatistikleri araştırmaları kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının arz ve talep boyutunu birlikte analiz etmek amacıyla hazırlanan bu rapor, Antalya İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 3.221 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmeler 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler olup il genelinde toplam 17 sektör araştırma kapsamında yer almaktadır. Antalya ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 296.486 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bazında ise 201.275 çalışan erkeklerden, 95.211 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Antalya ilinde açık iş oranı yüzde 0,3 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,1 olup, Antalya ili açık iş oranı bakımından Türkiye ortalamasının oldukça gerisindedir. Korona virüs salgınından en fazla etkilenen sektörlerin başında olan Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri sektöründeki istihdamın ilimizde yoğun olması ve 2020 yılında araştırmanın Ekim-Kasım döneminde yapılmış olması açık iş oranımızın düşük gözlenmesine sebep olarak gösterilebilir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 1,4 ile Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörüdür. Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu meslek grubunda araştırma döneminde 207 kişilik açık iş mevcuttur. Antalya ilinde en fazla açık işi olan ikinci meslek grubu; Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubudur. İl genelinde açık işlerin içinde herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmeyen açık işlerin payı yüzde 35,3 düzeyindedir.

Antalya ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği

görülmektedir. Antalya ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği ise Transfer Elemanı-Turizm mesleği takip etmektedir. Eleman teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada “Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması” yer almaktadır.

Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 14,6’sı bir yıl sonrası için istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Antalya ilinde istihdamın artacağını öngören işverenlerin oranı ise yüzde 11,0 seviyesindedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,0 iken bu oran Antalya ilinde yüzde 2,3 düzeyindedir.

İşgücü piyasasının mevcut durumunu görebilmek ve gelecek dönem eğilimlerini öngörerek veriye dayalı sağlıklı kararlar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla İşgücü Piyasası Araştırması Antalya İli 2020 Yılı Sonuç Raporu hazırlanmıştır.

GİRİŞ

2020 yılı tüm Dünya'da Korona virüs salgınının yaşandığı ve ekonomilerin çok büyük bir sınavdan geçtiği bir yıl olmuştur. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 25 Ocak 2021 tarihinde yayınladığı "ILO Gözlem: COVID-19 ve Çalışma Yaşamı, 7. Baskı" raporunda; işgücü piyasalarının 2020 yılında büyük kayba uğradığı vurgulanmıştır. Rapora göre 2020 yılında küresel çalışma süresinin yüzde 8,8'i kaybedildi. Bu kayıp, 2009 küresel mali krizinde yaşanan kaybın yaklaşık dört katıdır. Kayıp çalışma sürelerinin, istihdamı devam edenlerin çalışma sürelerinin azaltılması ya da 114 milyon kişi düzeyine ulaşan ve tarihte daha önce görülmemiş istihdam kaybı nedeniyle yaşandığı raporda vurgulanmıştır. Ayrıca, istihdam kayıplarının yüzde 71'i (81 milyon kişi), işsizlikten ziyade işgücü dışında kalmaktan kaynaklandı; yani, insanlar belki de küresel salgın kapsamında kısıtlamalar nedeniyle çalışmadıkları için işgücü piyasasından ayrıldılar, ya da iş aramayı tümenden bıraktılar. Yalnızca işsizlik oranlarına bakmanın, COVID-19'un işgücü piyasası üzerindeki etkilerini gerçekte olduğundan çok daha küçük gösterdiği ILO'nun raporunda vurgulanmaktadır. Ülkemiz özelinde baktığımızda da benzer bir süreç gözlenmiş ve 2020 yılında işgücüne katılım ve istihdam azalmıştır. Özellikle Nisan ve Mayıs dönemlerinde istihdamda olanların ortalama çalışma sürelerinde ciddi azalmalar gözlenmiştir. Küresel çapta yaşanan tüm sıkıntılara rağmen ülkemiz 2020 yılını pozitif büyüme oranı ile yüzde 1,8 oranında büyüyerek kapatmıştır.

İşgücü Piyasası Araştırması Antalya İli 2020 Yılı Sonuç Raporu; Antalya işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevcut durumunu analiz etmekte ve işverenlerin gelecek beklentilerini ortaya koymaktadır. Bu kapsamda politika yapıcılar ve yerel yönetimler tarafından işgücü piyasası ile ilgili kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ile projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Antalya İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacağı düşünülen önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyileştirmek ve işgücü politikalarını bu dengenin sürdürülebilir olmasını sağlayacak şekilde tesis

etmek, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun amaçlarını oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze, elektronik ortamda veya telefonla görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar İl Müdürlükleri ve Hizmet Merkezlerimiz tarafından 2007 yılından itibaren düzenli olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2020 yılı için Antalya ilinde 9 Ekim-6 Kasım 2020 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır. Raporla birlikte İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları analiz edilerek Antalya ilinde işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI GENEL VERİLER

1.1. TÜİK BÖLGESEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

TÜİK tarafından düzenli olarak uygulanmakta olan Hanehalkı İşgücü Anketi istihdam edilenlerin iktisadi faaliyet, meslek, işteki durum ve çalışma süresi hakkında; işsizlerin ise, iş arama süresi ve aradıkları meslek ve benzer özellikleri hakkında bilgi derlemek amacıyla uygulanmakta olup, ülkedeki işgücü piyasasının özellikleri hakkında bilgi veren (arz yönüyle) temel veri kaynağıdır. 2013 yılı ve öncesinde il düzeyinde işgücü istatistikleri elde edilirken, sonrasında Türkiye İstatistik Bölge Birimleri Sınıflandırması kapsamında 1. ve 2. düzeyde bölgesel istatistikler elde edilmektedir. 2014 yılından itibaren bölgesel düzeyde elde edilen istatistikler yıllık olarak TÜİK'in internet sitesinde yayınlanmaktadır.

Tablo 1: 2019 Yılı TÜİK Bölgesel İşgücü Göstergeleri

TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)	Toplam	Kadın	Erkek
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus (Bin Kişi)	2.412	1.205	1.207
İşgücü (Bin Kişi)	1.370	490	880
İstihdam edilenler (Bin Kişi)	1.187	408	779
İşsiz (Bin Kişi)	182	81	101
İşgücüne dahil olmayan nüfus (Bin Kişi)	1.042	715	327
İşgücüne katılma oranı (%)	56,8	40,6	72,9
İstihdam oranı (%)	49,2	33,9	64,6
İşsizlik oranı (%)	13,3	16,6	11,5

Antalya ilini de içine alan 2. Düzey Türkiye İstatistik Bölge Birimleri Sınıflandırması TR61 (Antalya, Isparta, Burdur) olarak tanımlanmıştır. Tablo 1'de yer alan verilere göre Bölgemizde nüfus 2.412.000 kişi iken işgücü katılma oranı yüzde 56,8 seviyesindedir. İşsizlik oranı ise 2019 yılında bölgemizde yüzde 13,3 olarak gerçekleşmiştir.

1.2. SGK SİGORTALI VE İŞYERİ GÖSTERGELERİ

Sosyal Güvenlik Kurumu her ay düzenli olarak sigortalı istatistiklerini yayınlamaktadır. Bu istatistikler kapsamında illere ait detaylı sigortalı sayıları ve 4a sigortalı çalışanı olan işyeri sayıları elde edilmektedir.

Tablo 2: 2020 Yılı Aralık Ayı SGK İşyeri İstatistikleri

İşyeri Büyüklüğü	İşyeri Sayısı	Sigortalı Sayısı
1 Kişi	29.963	29.963
2-3 Kişi	21.920	51.979
4-6 Kişi	12.200	57.730
7-9 Kişi	4.621	36.150
10-19 Kişi	4.988	66.096
20-29 Kişi	1.457	34.694
30-49 Kişi	1.058	40.099
50-99 Kişi	714	48.677
100-249 Kişi	419	62.718
250-499 Kişi	116	39.208
500-749 Kişi	29	17.321
750-999 Kişi	8	6.807
1000+ Kişi	11	15.336
Toplam	77.504	506.778

Ülkemizde 4a zorunlu sigortalı istihdam eden işyerleri çalışan sayısına göre incelendiğinde 1-9 çalışanı olan işyerlerinin oldukça yoğun olduğu gözlenmiştir. Benzer durum 81 ilimizde gözlenmektedir.

Antalya ilinde Aralık dönemi SGK verilerine göre zorunlu 4a sigortalı istihdam eden işyeri sayısı 506.778 seviyesindedir. 1-9 arası çalışanı olan işyerlerinin ilimizdeki oranı ise yüzde 88,6 düzeyindedir. İlimizde 100 ve üzeri çalışanı olan işyeri sayısı 583 iken bu işyerlerinde toplam 141.390 çalışan istihdam edilmektedir.

Tablo 3: 2020 Yılı Aralık ayı SGK Sigortalı İstatistikleri

Gösterge	Sayı/Tutar
İşyeri Sayısı	77.504
Kamu	1.004
Özel	76.500
Sigortalı Sayısı	506.778
Kamu	48.836
Özel	457.942
Erkek	334.160
Kadın	172.618
Ortalama Aylık Kazanç	₺ 4.240,4
Kamu	₺ 5.005,8
Özel	₺ 4.123,3
Erkek	₺ 4.306,7
Kadın	₺ 4.097,5

Antalya ilinde 2020 Aralık ayı itibariyle bildirim yapılmış 4a zorunlu sigortalı sayısı toplam 506.778 kişi iken kadın sigortalı sayısı ise 172.618 düzeyindedir. İlimizde kamuda istihdam edilen 4a zorunlu sigortalı oranı yüzde 9,6 iken özel sektörün payı yüzde 90,4 seviyesindedir. 4a zorunlu sigortalıların sigorta primine esas aylık ortalama kazancı 4.240 TL'dir. 2020 Aralık ayı itibariyle Erkek sigortalıların ortalama kazancı ilimizde kadınların kazancından yüksektir.

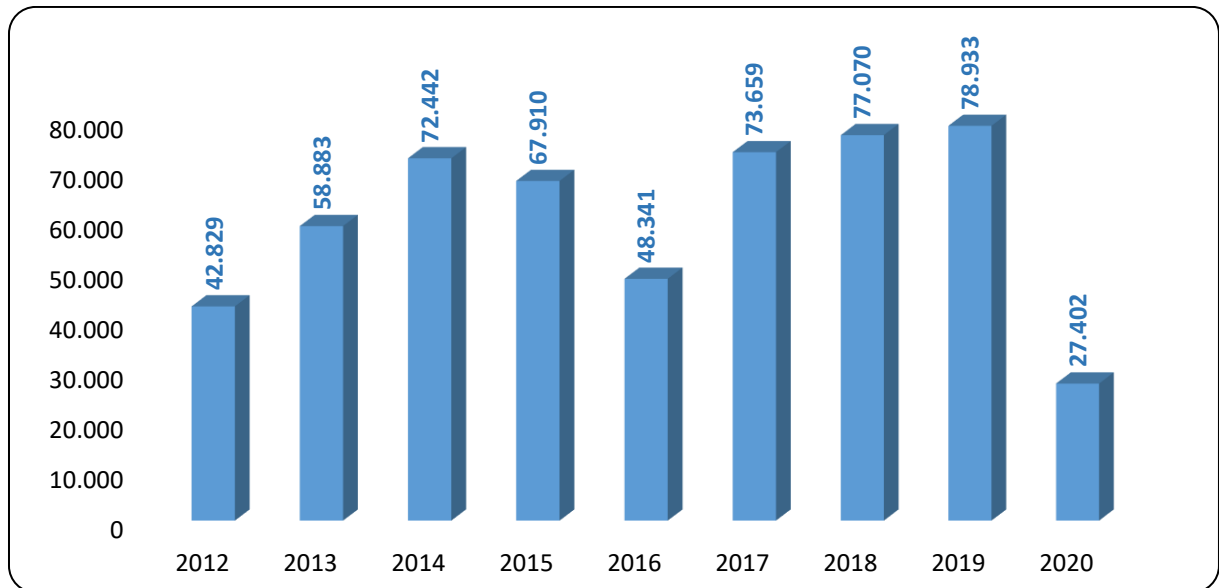
1.3. İŞKUR İDARİ KAYITLARI

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir. Ayrıca 2020 yılında oldukça önem kazanan kısa çalışma ödeneği verilerine ve Korona salgınının etkilerini hafifletmek için devreye alınan nakdi ücret desteği verilerine de bu bölümde yer verilmiştir.

1.3.1. Açık İş İlanları

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllar İtibariyle İŞKUR Açık İş Sayıları

Tablo 4: 2020 yılında Açık iş sayısı en yüksek olan meslekler

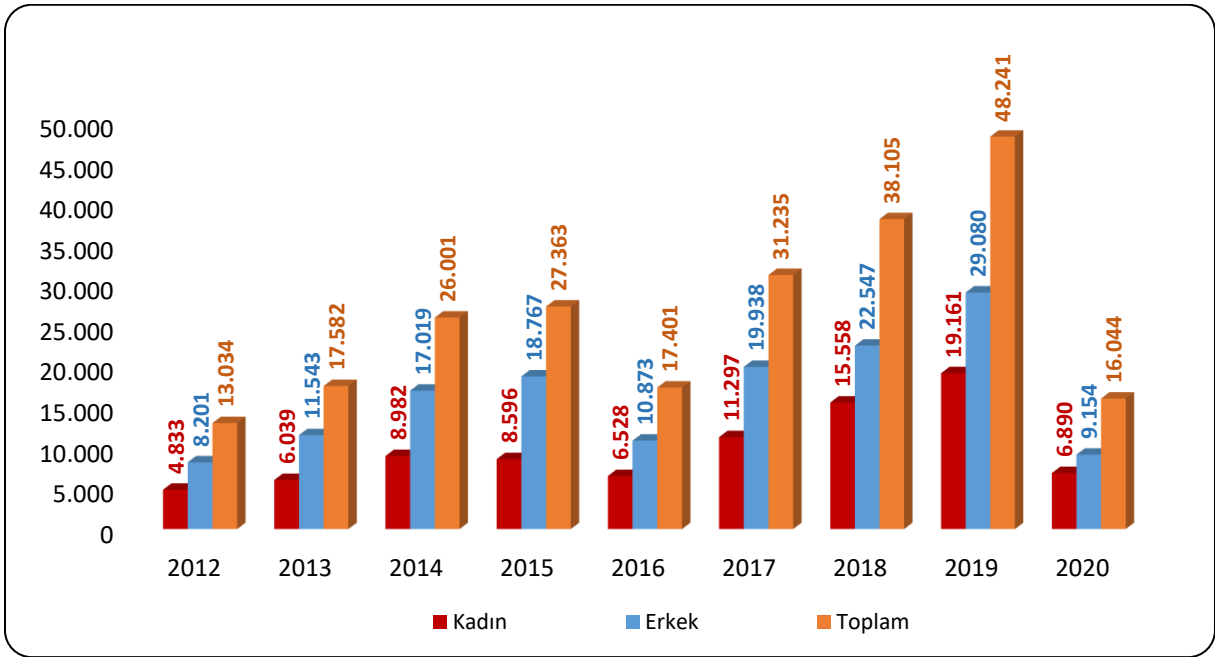
Meslek	Açık İş Sayısı
Turizm Ve Otelcilik Elemanı	8.495
Beden İşçisi (Genel)	4.233
Temizlik Görevlisi	948
Garson (Servis Elemanı)	767
Satış Danışmanı / Uzmanı	612
Tur Operatörü	508
Ön Muhasebeci	375
Market Elemanı	274
Şoför-Yük Taşıma	274
Güvenlik Görevlisi	265

Antalya ilinde 2020 yılında 27.402 kişilik açık iş ilanı, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada Turizm Ve Otelcilik Elemanı açık iş ile 8.495 mesleği bulunmaktadır. Toplam açık iş sayısı içerisinde bu mesleğin payı yüzde 31 seviyesindedir. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel) ve Temizlik Görevlisi meslekleri takip etmektedir.

1.3.2. İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde arttırmıştır. 2020 yılında ise salgının işgücü piyasası üzerindeki olumsuz etkileri genel olarak Kurum istatistiklerinde de gözlenmiştir. Şekil 2'de yıllar itibariyle Kurumun işe yerleştirmeye aracılık sayıları görülebilmektedir.

Şekil 2: Yıllar itibariyle İŞKUR işe yerleştirme sayıları

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonksiyonları arasında yer almaktadır. İlimizde 2020 yılında 16.044 işe yerleştirme yapılmıştır. İşe yerleşmesine aracılık edilenler içinde kadınların payı yüzde 42,9 seviyesindedir.

Tablo 5: 2020 yılında işe yerleştirme sayısı en yüksek olan meslekler

Meslek	İşe Yerleştirme Sayısı
Turizm Ve Otelcilik Elemanı	7.731
Satış Danışmanı / Uzmanı	949
Garson (Servis Elemanı)	603
Beden İşçisi (Genel)	600
Tur Operatörü	546
Temizlik Görevlisi	519
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	389
Market Elemanı	296
Aşçı Yardımcısı	261
Fide Yetiştiricisi	131

Antalya ilinde 7.731 kişilik işe yerleştirmeye Turizm Ve Otelcilik Elemanı mesleği ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme içinde yüzde 48,2 paya sahiptir. Bu mesleği Satış Danışmanı / Uzmanı ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri takip etmektedir. 2020 yılında ilimizde erkeklerin en çok Turizm Ve Otelcilik Elemanı ve Beden İşçisi (Genel) mesleklerinde işe

yerleştirildiği, kadınların ise en çok Turizm Ve Otelcilik Elemanı ve Satış Danışmanı / Uzmanı mesleklerinde işe yerleştirildiği görülmüştür.

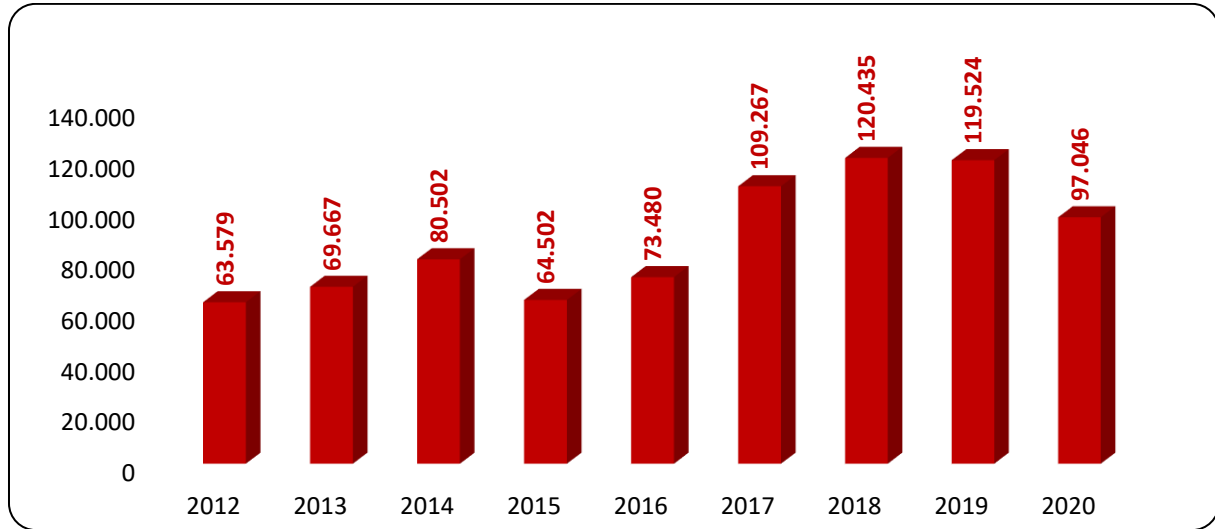
1.3.3. Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermeye yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Son 12 ay içerisinde İŞKUR hizmetlerine başvurusu veya profil güncellemesi yapılmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca iş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanma taleplerini sonlandırabilmektedir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle İŞKUR Kayıtlı İşsiz Sayıları

2020 yılı sonunda Antalya ilindeki kayıtlı işsizlerin sayısı 97.046 iken bu kişilerin içinde kadınların oranı yüzde 48,5; 18-24 yaş arası gençlerin oranı ise yüzde 33,7 seviyesindedir.

Antalya ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsiz olduğu mesleklerin başında Temizlik Görevlisi mesleği yer almakta olup bu meslekte Antalya ilinde Kuruma kayıtlı 7.048 işsiz bulunmaktadır. Bu mesleğin ilimizdeki toplam kayıtlı işsizler içerisindeki payı yüzde 7,3 seviyesindedir. Bu mesleği sırasıyla Beden İşçisi (Genel) ve Satış Danışmanı / Uzmanı meslekleri takip etmiştir.

1.3.4. Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, istihdamın korunmasını ve artırılmasını sağlamak amacıyla aktif işgücü piyasası programları düzenlemektedir. Kurum bu programlar ile işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta; işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları ve işbaşı eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırılmaktadır. Aynı zamanda iş arayanların tecrübe eksiklikleri bu programlar vasıtasıyla karşılanmakta ve istihdam edilebilirlikleri arttırılmaktadır.

1.3.4.1. İşbaşı Eğitim Programı

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri; mevcut açık işler için talep edilen iş tecrübesinin iş arayan kişilerde yeterli seviyede bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel amacı mesleki deneyimi ve yeterli iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bununla birlikte nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek iş arayanlar hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli karar verme imkânı sunmaktır.

İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir.

Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşbaşı Eğitim Programı Yararlanıcı Sayıları

Yıllar	Toplam	Kadın	Erkek
2012	327	206	121
2013	1.249	755	494
2014	914	539	375
2015	3.621	1.670	1.951
2016	14.174	6.207	7.967
2017	23.962	10.567	13.395
2018	15.161	7.090	8.071
2019	20.663	9.443	11.220
2020	10.404	5.088	5.316

2020 yılında covid salgınına rağmen ilimizde 2.857 işbaşı eğitim programı düzenlenmiş olup toplam 10.404 kişi programlara katılmıştır. Toplam katılımcıların içinde kadınların payı yüzde 48,9 iken erkeklerin payı ise yüzde 51,1 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 7: 2020 Yılı İşbaşı Eğitim Programları (Yararlanıcı Sayısına Göre İlk 10 Meslek)

Meslek	İEP Yararlanıcı Sayısı
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	1.584
Perakende Satış Elemanı (Tezgahtar)	1.564
Garson (Servis Elemanı)	1.355
Aşçı Yardımcısı	703
Bulaşıkçı (Stevard)	284
Aşçı	243
Satış Danışmanı / Uzmanı	243
Servis Elemanı (Garson) Yardımcısı	229
Reyon Görevlisi	221
Fide Yetiştiricisi	204

2020 yılında açılan ve Antalya ilinde yararlanıcı sayısı en fazla olan işbaşı eğitim programları Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi, Perakende Satış Elemanı (Tezgahtar) ve Garson (Servis Elemanı) mesleklerinde düzenlenmiştir.

1.3.4.2. Mesleki Eğitim Kursları

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik düzenlenen aktif işgücü piyasası programlarıdır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların da yoğun şekilde yararlandığı görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. Türkiye genelinde 2020 yılında kursiyerlerin yüzde 68,8'inin kadınlardan oluştuğu görülmektedir.

Tablo 8: Yıllar İtibariyle Mesleki Eğitim Kursları ve Kursiyer Sayıları

Yıllar	Toplam	Kadın	Erkek
2012	5.339	2.814	2.525
2013	2.606	1.389	1.217
2014	1.153	505	648
2015	2.114	1.186	928
2016	1.810	998	812
2017	1.256	692	564
2018	1.442	948	494
2019	953	603	350
2020	224	123	101

Antalya ilinde 2020 yılında ise düzenlenen 14 mesleki eğitim kursuna 224 kursiyer katılmıştır. Geçtiğimiz yıl ilimizde açılmış olan mesleki eğitim kurslarına 123 kadın kursiyer katılmışken, erkek kursiyerlerin sayısı ise 101 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 9: 2020 Yılı Mesleki Eğitim Kursları (Kursiyer Sayısına Göre)

Meslek	MEK Kursiyer Sayısı
Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	110
Süt Sığırı Yetiştiricisi	41
Aşçı Yardımcısı	35
Tıbbi Ve Aromatik Bitkiler Yetiştiricisi	15
İlaçlamacı (Bitki Zararlıları İle Mücadele)	13
Pul Boncuk Dikişleri Yapımcısı	10

2020 yılında açılan ve en fazla sayıda katılımcının olduğu kurslar Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan) ve Süt Sığırı Yetiştiricisi mesleklerinde düzenlenmiştir.

1.3.5. Pasif İşgücü Programları

2020 yılı Korona virüs salgınının işgücü piyasasına olumsuz etkilerini en aza indirebilmek için İşsizlik Ödeneğinin yanı sıra Kısa Çalışma Ödeneği ve Nakdi Ücret Desteği gibi Pasif İşgücü Piyasası Programlarının oldukça etkin kullanıldığı bir yıl olmuştur.

Geçtiğimiz yıl pasif programlara ilişkin yapılan bazı düzenlemeler aşağıdaki şekilde sıralanabilir:

- 2020 yılı Mart ayında ülkemizde ilk virüs vakaların gözlenmesini takiben Korona Virüs kaynaklı Kısa Çalışma Ödeneği başvuruları alınmaya başlanmıştır.
- 4447 sayılı İşsizlik Sigortası kanununun geçici 23. Maddesi ile Kısa Çalışma Ödeneğinden yararlanmak için gerekli olan şartlar esnetilmiştir.
- 16 Nisan 2020 tarihinde, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa eklenen geçici 25 inci madde ile yeni korona virüs (Covid-19) gerekçeli kısa çalışma başvuruları için kısa çalışma ödeneğinin işverenlerin beyanları doğrultusunda ödenmesi, uygunluk tespitinin Rehberlik ve Teftiş Başkanlığına bağlı iş müfettişlerince daha sonra yapılması kararlaştırılmıştır.
- 7244 sayılı Kanununun ile; 4857 sayılı Kanuna geçici 10'uncu madde ile fesih kısıtı getirilmiş, 4447 sayılı Kanuna geçici 24'üncü madde ile ücretsiz izin imkanı ve günlük 39,24 TL nakdi ücret desteği uygulamaya konulmuştur (2021 yılı için bu tutar 47,70 TL'ye yükseltilmiştir).
- Kanunun verdiği yetki ile Cumhurbaşkanımız tarafından ödenekten yararlanma süresi salgının olumsuz etkilerinin devam ettiği sürece uzatılmıştır.
- 2020 yılında Haziran ayı itibariyle normalleşme sürecinin başlamasını takiben; 28 Temmuz 2020 tarihli 7252 sayılı Kanun ile 4447 sayılı Kanuna geçici 26'ncı madde eklenmiştir. Düzenleme ile 1 Temmuz 2020 tarihinden önce Kısa Çalışma Ödeneğine veya Nakdi Ücret Desteğine başvuran özel sektör işyerlerinde çalışanların normal çalışma düzenine geçmesi halinde, normalleşme desteği uygulamaya konulmuştur.
- 2020 Kasım ayından itibaren tekrar etkisini arttıran salgın nedeniyle Aralık ayı itibariyle E-devlet üzerinden yeni Kısa Çalışma talepleri alınmıştır.

Korona virüsün olumsuz etkileri tüm sektörlerde gözlenmiş olup, ülke genelinde özellikle konaklama ve yiyecek hizmetleri, kültür sanat eğlence ve spor faaliyetleri, diğer hizmet faaliyetleri ve eğitim gibi sektörler en fazla etkilenen sektörlerin başında gelmektedir.

1.3.5.1. Kısa Çalışma Ödeneği ve Nakdi Ücret Desteği

Genel ekonomik, sektörel veya bölgesel kriz ile zorlayıcı sebeplerle, geçici olarak işyerinin bir bölümünde veya tamamında; haftalık çalışma sürelerinin önemli ölçüde azaltılması (En az 1/3 oranında) veya faaliyetin tamamen veya kısmen durdurulması hallerinde, işyerinde üç ayı aşmamak üzere kısa çalışma yapılabilir. İşini kaybetme riski yaşayanların istihdamda kalmasını

hedefleyen Kısa Çalışma Ödeneği, hizmet akdi devam etmekle birlikte çalışma süresi azalan işçilere gelir desteği sağlayarak istihdamın korunması ve işsizliğin artmasının önüne geçilmesi konusunda önemli bir rol oynamaktadır. Ayrıca Firmaların işgücü maliyetleri azaltılmakta ve istihdamın devamının sağlanması ile gelecekteki muhtemel işe alım maliyetlerinin (tekrar işe alma, eğitim ve iş uyumu) de önüne geçilmektedir.

19 Mart 2020 tarihinde İŞKUR Yönetim Kurulunca "dışsal etkilerden kaynaklanan dönemsel durumlardan ileri gelen zorlayıcı sebep" kapsamında kısa çalışma uygulamasının başlatılması kararı alınmıştır. Yıl içerisinde yapılan düzenlemeler ile korona virüs kaynaklı başvurularda değerlendirme ve hak ediş şartlarında iyileştirmeler yapılmış, yararlanma süresi uzatılmıştır.

Korona virüsün işgücü piyasası üzerindeki etkileriyle mücadele kapsamında yapılan yasal düzenleme ile 17.04.2020 tarihinde nakdi ücret desteği uygulaması başlatılmıştır.

Nakdi Ücret Desteği kapsamında olanlar;

- 17.04.2020 tarihinde iş sözleşmesi bulunmakla birlikte işveren tarafından ücretsiz izne ayrılan ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan işçiler;
- 15.3.2020 tarihinden sonra iş sözleşmesi feshedilen ancak işsizlik ödeneğinden yararlanamayan işsizlerdir.
- Ayrıca; 1.1.2019-17.4.2020 aralığında hizmet akdi sona erenler (4857 sayılı Kanununun 25/(II) numaralı bendinde belirtilen sebepler dışında) ile özel sektör işyerlerinde 2019/Ocak ila 2020/Nisan dönemlerinde en az çalışan sayısına ilave olarak istihdam edilenlerden 1.12.2020 tarihinden itibaren işe başlatılıp ücretsiz izne ayrılanlar bakımından da Nakdi Ücret Desteğine ilişkin esaslar geçerlidir.

Nakdi Ücret Destek tutarı, 2020 yılında günlük 39,24 TL iken 2021 yılında 47,70 TL'ye yükseltilmiştir. Destek, fesih yasağı devam ettiği süre boyunca sağlanmaktadır. Aynı zamanda Nakdi ücret desteği kapsamındaki kişiler genel sağlık sigortalısı sayılmaktadırlar.

2020 yılında Antalya ilinde toplam 98.548 kişi kısa çalışma ödeneğinden, 40.551 kişi ise Nakdi Ücret Desteğinden yararlanmıştır.

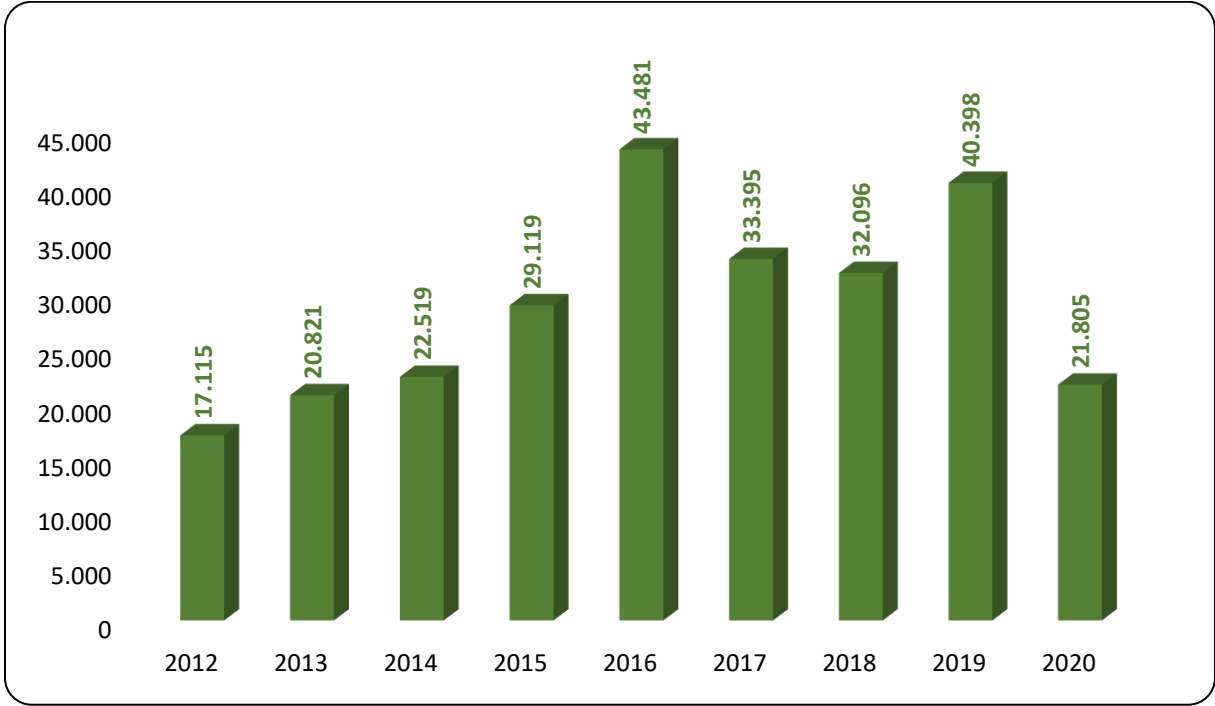
Tablo 10: 2020 Yılında Aylar İtibariyle KÇÖ ve NÜD Ödeme Yapılan Kişi Sayıları

Aylar	KÇÖ	NÜD
Ocak	0	-
Şubat	0	-
Mart	1.015	-
Nisan	150.480	48.012
Mayıs	154.116	58.020
Haziran	134.982	92.328
Temmuz	109.179	48.300
Ağustos	75.915	40.608
Eylül	56.516	32.847
Ekim	54.696	30.690
Kasım	71.889	42.146
Aralık	98.548	40.551

1.3.5.2. İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren ve devlet tarafından kurulan zorunlu bir sigorta koludur. İşsizlik sigortası primlerinin toplanmasından Sosyal Güvenlik Kurumu, diğer her türlü hizmet ve işlemlerin yapılmasından Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü; görevli, yetkili ve sorumludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Kişi Sayıları

Antalya ilinde 2020 yılında 21.805 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı 2020 yılında bir önceki yıla göre yüzde 46 oranında azalış göstermiştir. Korona virüs salgınının etkin olduğu dönemde uygulanmakta olan fesih kısıtı bu düşüşte etkili olmuştur.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP VERİLERİ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir.

- Belirli mesleklere veya sektörlerde ilave işgücü ihtiyacı var mı?
- İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut?
- Mevcut açık işlerde hangi beceriler aranmakta?
- Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi?
- Önümüzdeki dönemde istihdam artışı ve azalışı beklenen meslekler hangileri?

Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için oldukça önemlidir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. Türkiye geneli için işgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından itibaren İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007 yılından günümüze kadar devam ettirilen araştırmalar 2009-2013 tarihleri arasında yılda iki defa yapılmış olup, sonraki yıllarda ise yılda bir kez yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biri de İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek önemli bir kaynaktır.

9 Ekim - 6 Kasım 2020 tarihleri arasında Türkiye genelinde 68 bin 146 işletme ile 2020 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında iletişime geçilmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma, Uluslararası Örgütler ve Temsilcilikleri, Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri dışındaki 17 sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 10-19 arası çalışanı olan işletmelerde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için 74 ilde örneklem yöntemiyle, 7 ilde ise tamsayım yapılarak işverenlerle iletişime geçilmiştir.

Araştırma kapsamında yer alan işletmeler ile gerçekleştirilen “İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu” kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- Bir yıl sonrası için artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

2.1. İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM

İşletmeler ve mevcut istihdam bölümünde Antalya ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işletmeler ile çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşletmelerin İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işletmelerin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları, Ar-Ge çalışması yapılıp yapılmadığı ile part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Antalya ilinde 3.221 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmelerde 296.486 çalışan tespit edilmiştir.

Araştırma kapsamında Antalya ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için veri derlenmiştir. Tablo 11’de Antalya ilinde araştırma kapsamında olan işletmelerin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 11: Araştırma Kapsamında Veri Derlenen İşletme Sayısı

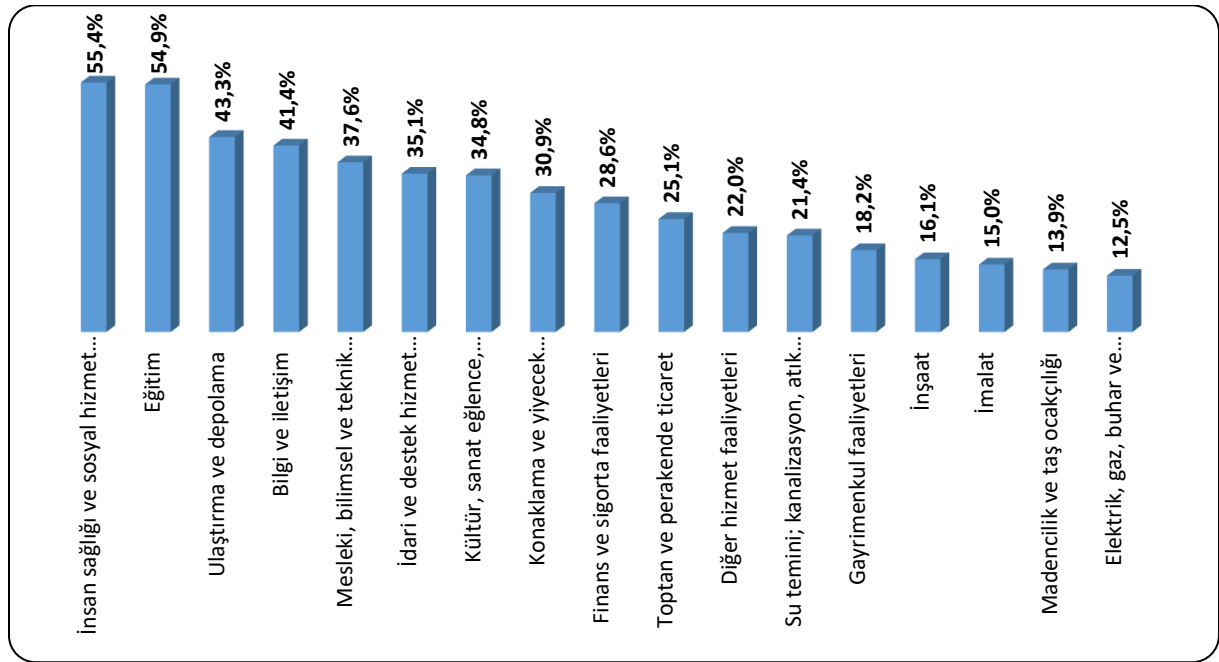
Sektörler	İşletme Sayısı
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	832
Toptan ve perakende ticaret	699
İmalat	385
İnşaat	294
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	267
Eğitim	146
Ulaştırma ve depolama	138
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	115
Diğer hizmet faaliyetleri	94
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	88
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	47
Madencilik ve taş ocakçılığı	37
Bilgi ve iletişim	30
Finans ve sigorta faaliyetleri	14
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	14
Gayrimenkul faaliyetleri	11
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	8
Genel Toplam	3.221

Antalya ilinde Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Antalya ilindeki çalışma kapsamına giren işletmeler içerisinde Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründeki işyerlerinin oranı yüzde 25,8

seviyesindedir. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işletmeler içerisinde Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe bulunan işletmelerin ağırlığı yüzde 8,3 seviyesindedir. Antalya ilinde ilk sırada yer alan Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe bulunan işletmelerin toplam içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründen sonra en fazla sayıda işletme Toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında Toptan ve perakende ticaret sektöründeki işletmelerin ülkemizdeki payı 19,4 iken Antalya ilinde Toptan ve perakende ticaret sektörünün payı yüzde 21,7 düzeyindedir. Antalya ilinde çalışma kapsamındaki 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerin içinde Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Toptan ve perakende ticaret ile İmalat sektörlerinde faaliyet gösterenlerin oranı yüzde 59,5 seviyesindedir.

Araştırmaya dahil olan en az sayıda işletme ise Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımını ile Gayrimenkul faaliyetleri sektörlerinde yer almaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Antalya ilinde faaliyet gösteren ve il genelinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işletmelerin araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı

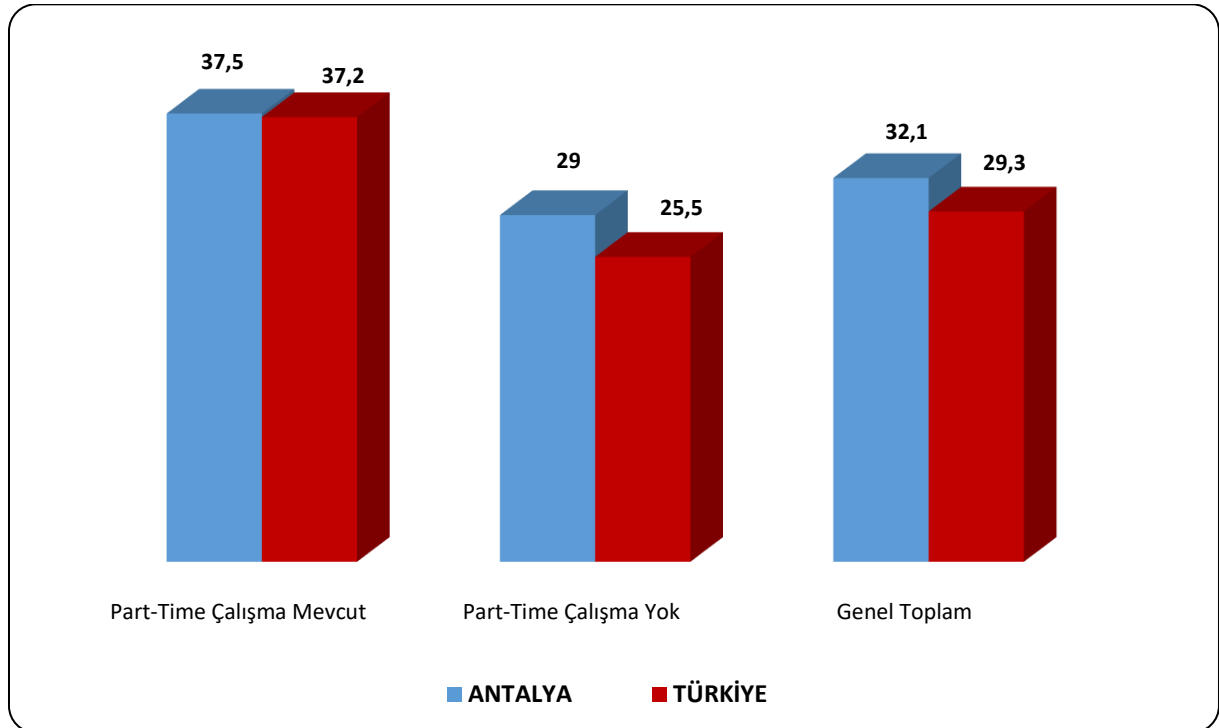
Antalya ili genelinde part-time çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 29 olarak gerçekleşmiştir. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe yer alan işletmelerin

içinde part-time çalışanı olan işletmelerin oranı yüzde 55,4 seviyesindedir. Part-time çalışma açısından ikinci sırada Eğitim sektörü yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin içerisinde part-time çalışanı olanların oranı yüzde 54,9 oranındadır. Üçüncü sırada ise yüzde 43,3 ile Ulaştırma ve depolama yer almaktadır.

Türkiye genelinde Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörü part-time çalışma konusunda öne çıkmıştır ve işletmelerin yüzde 63,6'sında part-time çalışan yer almaktadır.

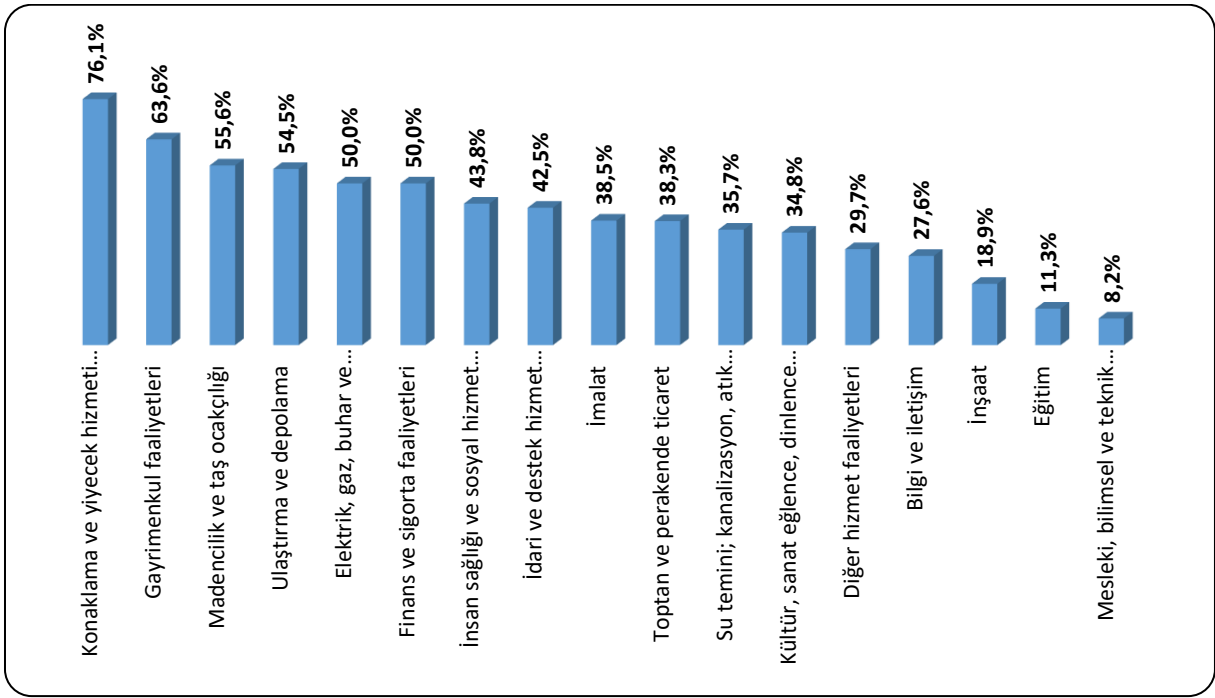
Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında özellikle kadınlar ve gençler tarafından talep edilmektedir. Şekil 6'da part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranları bulunmaktadır.

Şekil 6: Part-time Çalışanı Olan ve Olmayan İşletmelerdeki Kadın Çalışan Oranı (%)

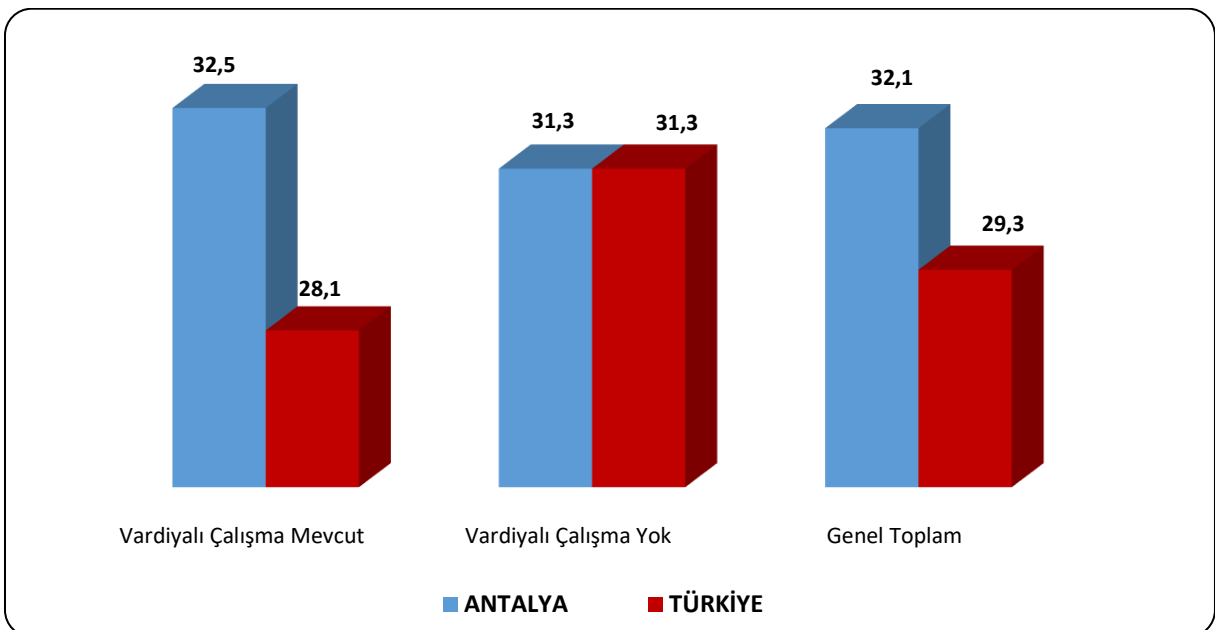
Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların yüzde 29,3'ünü kadınlar oluşturmaktayken Antalya ilinde bu oran yüzde 32,1 düzeyindedir. Antalya ili verileri incelendiğinde part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 29 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 37,5 seviyesindedir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 25,5 iken part-time çalışanı olan işletmelerde ise kadın çalışan oranı yüzde 37,2'dir. Hem ülke genelinde hem de ilimizde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir.

Şekil 7: Sektörlere Göre Vardiyalı Çalışma Yapılan İşletmelerin Oranı

Antalya ilinde 20+ istihdamlı işletmeler içinde vardiyalı çalışma yapılan işletmelerin payı yüzde 45,5 seviyesinde iken bu oran Türkiye genelinde yüzde 35,6 seviyesindedir. Antalya ilinde vardiyalı çalışmanın nispeten daha etkin uygulandığı sektörler Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Gayrimenkul faaliyetleri, Madencilik ve taş ocaklığı sektörleridir. Bu sektörlerdeki işyerinin çoğu vardiyalı çalışma yapmaktadır. Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü ise yüzde 8,2 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur.

Şekil 8: Vardiyalı Çalışma Yapılan ve Yapılmayan İşletmelerdeki Kadın Çalışan Oranı (%)

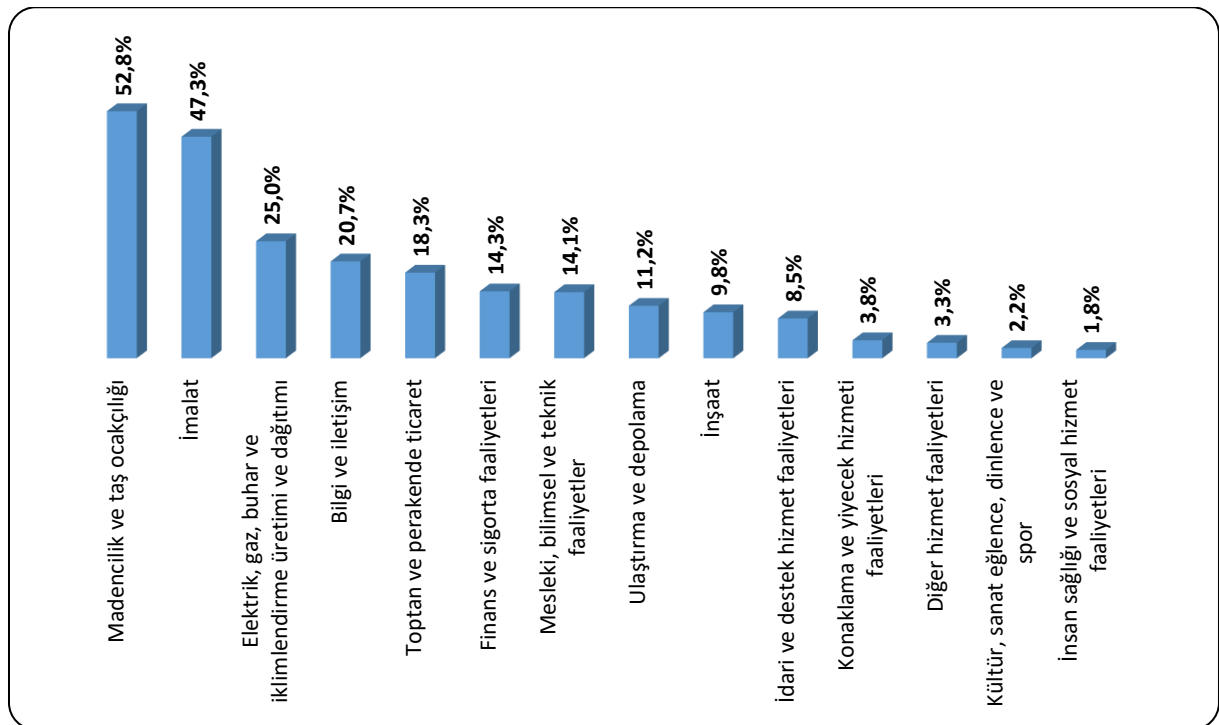

Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadınların gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde erkek işgücünün daha yüksek oranda yer alması beklenen bir durumdur. Fakat bu durum sektörel olarak farklılık gösterebilmektedir.

Şekil 8’de ilimiz için söz konusu eğilime benzer yönde bir durum gözlenmemektedir. Antalya ilinde vardiyalı çalışma yapılmayan işletmeler için çalışanlar içerisinde kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere kıyasla daha yüksek değildir. Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 32,5 iken, erkek çalışanların oranı ise yüzde 67,5 seviyesindedir. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerde ise çalışanlar içerisinde kadınların oranı yüzde 31,3 düzeyindedir. Ülkemizde istihdamın büyük çoğunluğu erkek çalışanlardan oluşmaktadır. Türkiye genelinde araştırma kapsamında kadın çalışan oranı yüzde 29,3 seviyesindedir. Araştırma kapsamındaki işletmeler için ilimizde kadın çalışan oranı ise yüzde 32,1 olarak tespit edilmiştir.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranında 3,2 puanlık bir fark söz konusudur. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerdeki çalışanlarda kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere göre daha fazladır.

Şekil 9: Sektörlere Göre İhracat Yapan İşletmelerin Oranı

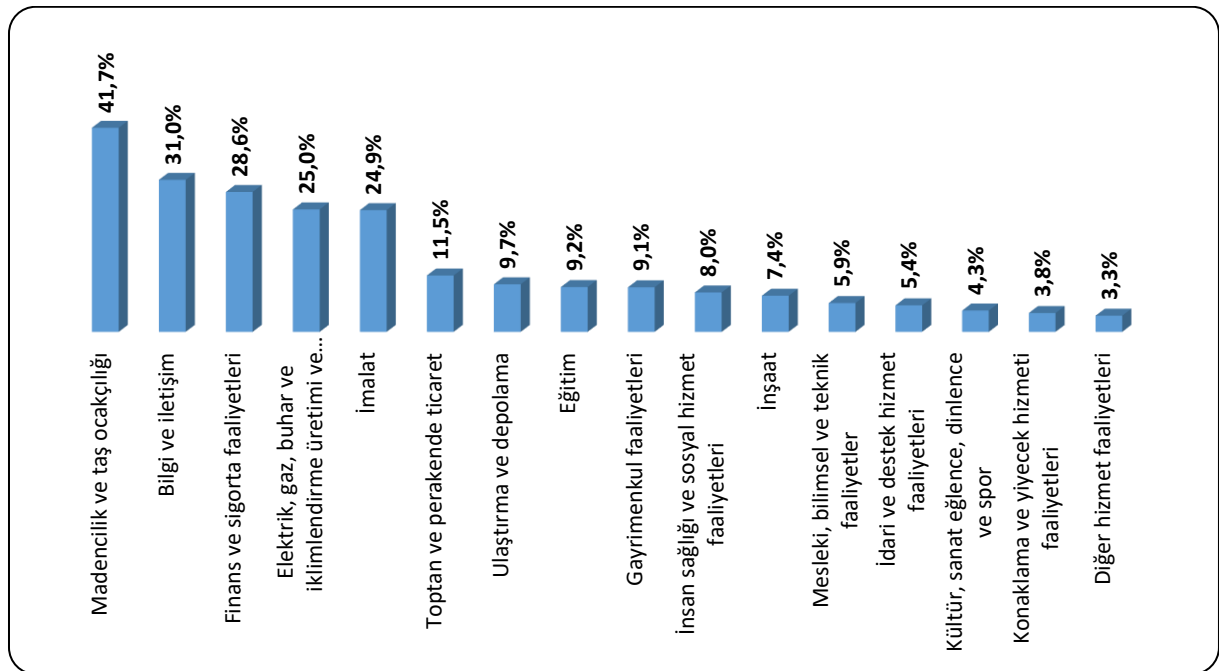

Antalya ilindeki işletmelerin içerisinde ihracat yapanların oranı yüzde 14,2 düzeyindedir. Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe ihracat yapan işletmelerin oranı yüzde 52,8 seviyesindedir. İhracat yapan işletme oranı bakımından ikinci sırada ise İmalat sektörü bulunmaktadır. Bu sektörlerde ihracat yapan işletme oranı ilin ortalamasına göre daha yüksek seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 27,1'i ihracat yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 59,8 ile İmalat ve yüzde 36,1 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İhracat yapan işletme oranının yüksek olması ilgili sektörlerin nispeten ihracata dayalı ekonomik faaliyet gösterdiklerine işaret etmektedir. İhracat yapan işletmelerde istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenebilir.

Bu çalışma kapsamında işverenlere web sitesi ve E-Ticaret uygulamaları olup olmadığı sorulmuştur. Antalya ilinde web sitesi olan işletmelerin oranı yüzde 73,5 ve E-Ticaret uygulamasına sahip işletmelerin oranı yüzde 15,7 seviyesindedir.

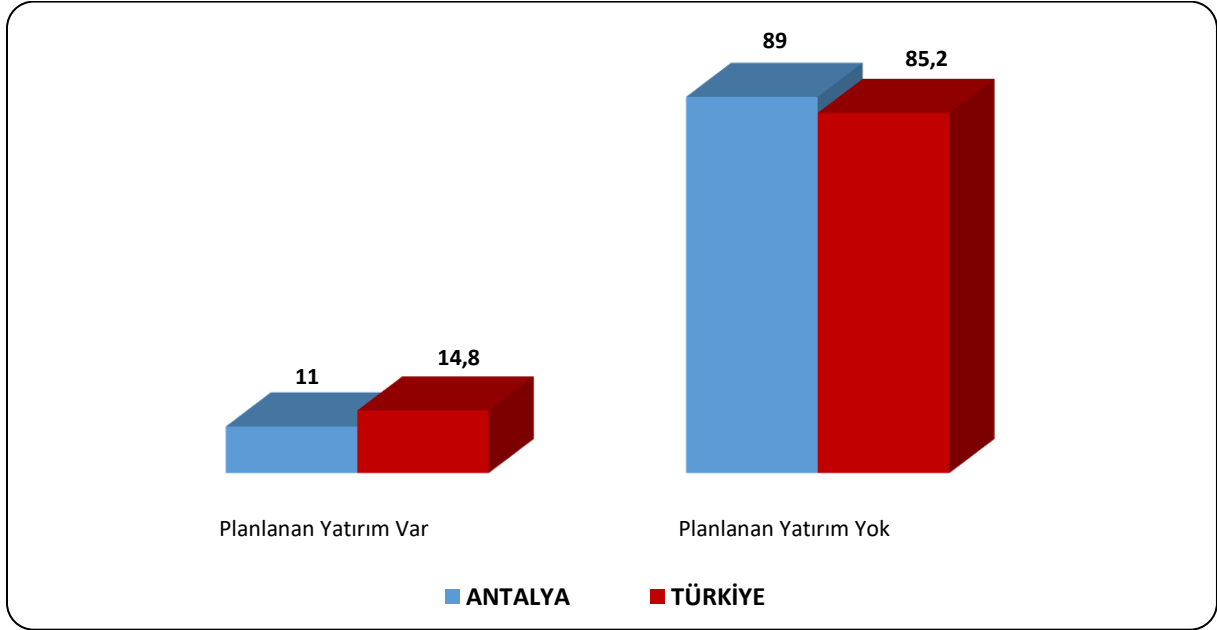
Şekil 10: Sektörlere Göre Ar-Ge Çalışması Yapan İşletmelerin Oranı

Antalya ilinde araştırma kapsamında yer alan sektörlerden 16 sektörde bulunan işletmeler Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 10,0 olarak gerçekleşmiştir. Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründeki işyerlerinin içinde Ar-Ge çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 41,7 seviyesindedir. Bilgi ve iletişim sektöründe Ar-Ge çalışması

olan işletmelerin oranı yüzde 31,0 seviyesindedir. Bu sektörleri ise yüzde 28,6 ile Finans ve sigorta faaliyetleri sektörü takip etmektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 17,3'ü Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Yüzde 41,4 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 30,9 ile İmalat sektörleri Ar-Ge çalışması yapan işletme oranında ön plana çıkmaktadır.

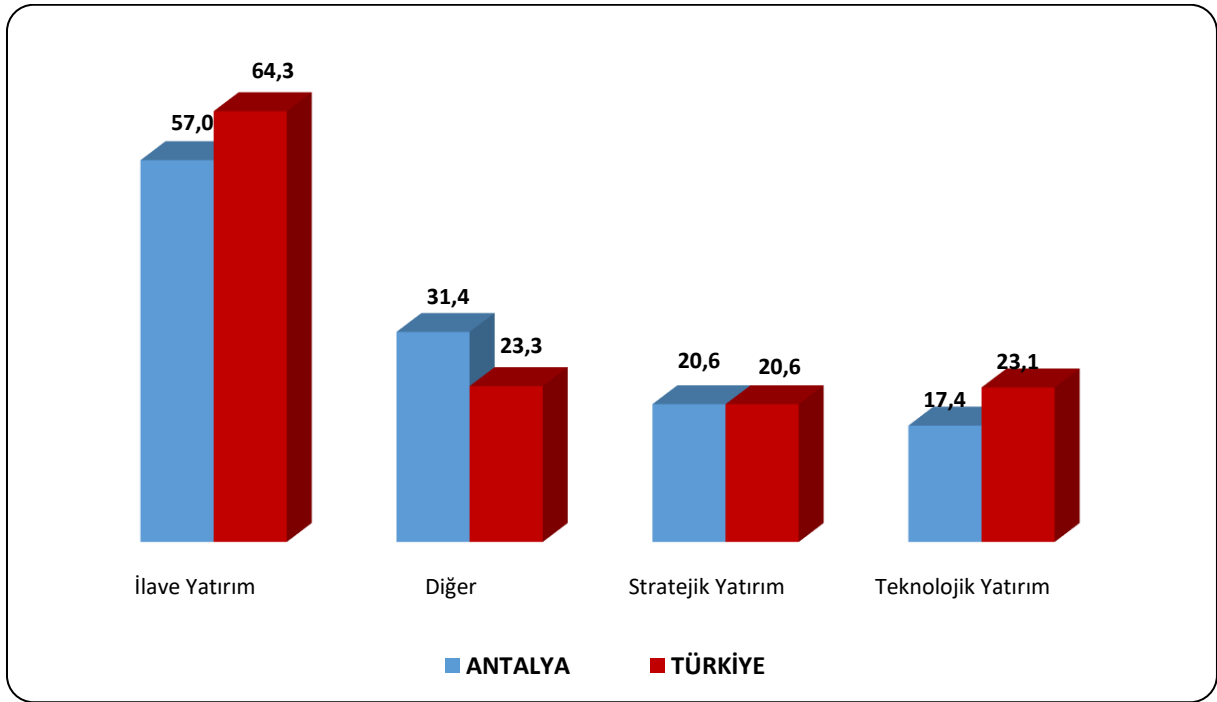
Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçerisinde Yatırım Planlayan İşletmelerin Oranı (%)

Türkiye genelinde 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 14,8'i gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Antalya ilinde yüzde 11,0 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 12'de planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

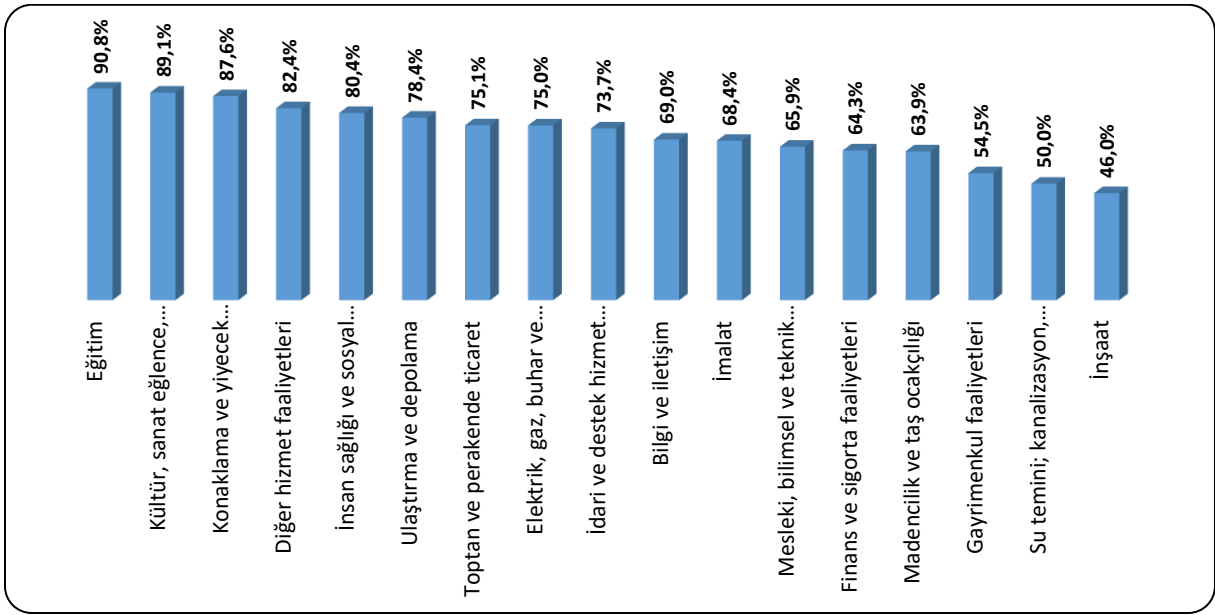

Şekil 12: Yatırım Planlayan İşletmelerin Planlanan Yatırım Türleri (%)

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işletmeler yatırım türlerine göre incelendiğinde; Antalya ilinde 20+ çalışanı olan ve yatırım yapmayı planlayan işletmelerin içinde ilave yatırım yapmayı planlayanların oranı yüzde 57,0; teknolojik yatırım yapmayı planlayanların oranı yüzde 17,4 ve stratejik yatırım yapmayı planlayanların oranı yüzde 20,6 seviyesindedir. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 64,3'ü ilave yatırım, yüzde 23,1'i teknolojik yatırım, yüzde 20,6'sı stratejik yatırım ve yüzde 23,3'ü ise diğer yatırım türlerinde yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin Oranı

Şekil 13’de İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 72,4’ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Geçtiğimiz yıl özellikle pasif programlarımızın oldukça etkin şekilde kullanılması, ülke genelinde birçok işyerine hizmet sunmamıza imkân sağlamıştır. Antalya ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı ise yüzde 75,6 seviyesindedir. İlimizdeki bu oran Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

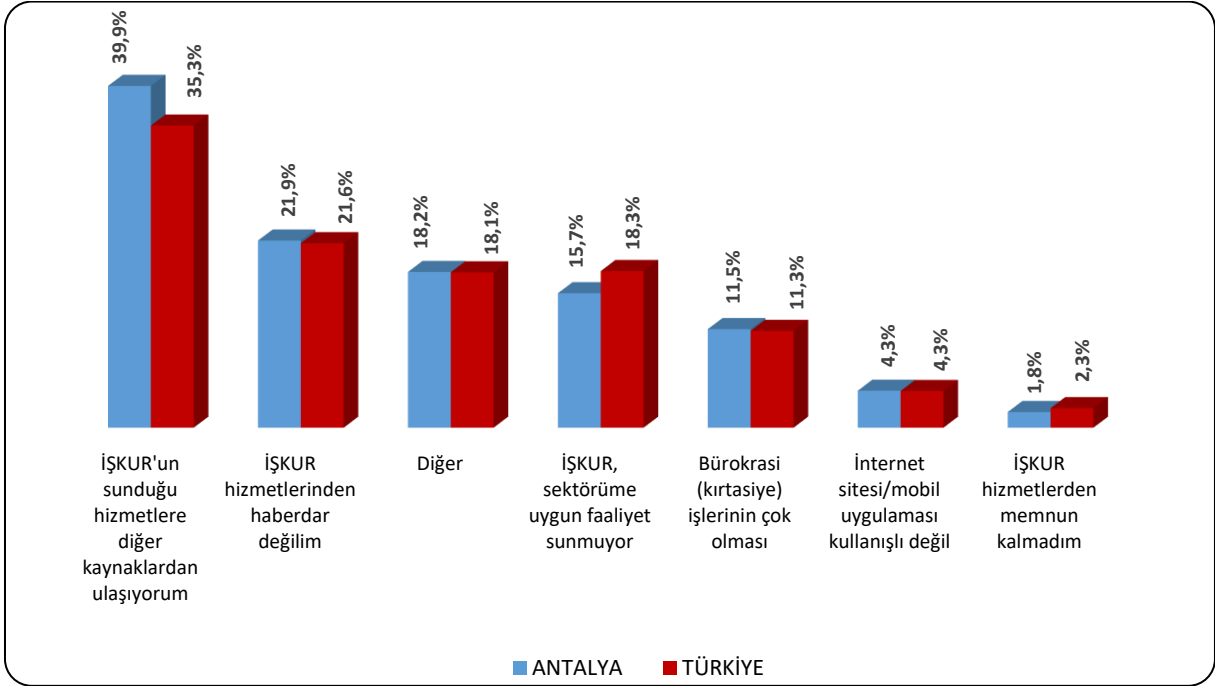
İlin en çok işletme sayısına sahip sektörü olan Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işletme oranı il geneli olan yüzde 75,6 seviyesinin üzerinde ve yüzde 87,6 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 12: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları

Hizmet Türleri	İşletme Oranı
Kısa Çalışma Ödeneği	80,4%
Nakdi Ücret Desteği	54,7%
Eleman Temini	33,8%
Teşvikler	33,4%
İşbaşı Eğitim Programları	21,4%
Danışmanlık ve Yönlendirme	17,4%
Mesleki Eğitim Kursu	0,7%
Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme İşbirliği Protokolü(MEGİP)	0,3%
Çalışanların Mesleki Eğitimi	0,3%
Genel Toplam	100,0%

Antalya ilinde İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanmış olan işletmelerden; Kısa Çalışma Ödeneği kapsamında hizmetlerimizden faydalananların oranı yüzde 80,4; Nakdi Ücret Desteği kapsamında hizmetlerimizden yararlananların oranı yüzde 54,7 ve Eleman Temini kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işletmelerin oranı ise 33,8 seviyesindedir.

Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

Antalya ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 39,9 ile “İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum”, yüzde 21,9 ile “İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim “ ve yüzde 18,2 ile “Diğer” gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise ilk sırada yüzde 35,3 ile İŞKUR’un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde hizmetlerden haberdar olmama nedeniyle İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıyorum diye işverenlerin oranı Antalya iline göre düşük seviyede gerçekleşmiştir.

Antalya ilinde 20+ istihdamlı ve araştırma kapsamına giren sektörlerdeki işletmeler için 201.275 erkek çalışan ve 95.211 kadın çalışan olmak üzere toplam 296.486 çalışan tespit edilmiştir.

Tablo 13: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Sektörler	Erkek Çalışan	Kadın Çalışan	Toplam Çalışan
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	69.135	30.927	100.061
Toptan ve perakende ticaret	30.398	19.181	49.579
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	32.491	10.305	42.797
İmalat	20.453	8.001	28.454
Ulaştırma ve depolama	13.140	4.113	17.252
İnşaat	13.730	2.697	16.428
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4.498	8.615	13.113
Eğitim	2.824	5.533	8.357
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3.766	1.383	5.149
Diğer hizmet faaliyetleri	2.372	1.593	3.965
Kültür, sanat eğlence, dinlenme ve spor	2.486	946	3.432
Madencilik ve taş ocakçılığı	2.095	290	2.385
Bilgi ve iletişim	1.329	491	1.819
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1.268	312	1.580
Finans ve sigorta faaliyetleri	714	551	1.266
Gayrimenkul faaliyetleri	261	221	481
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	315	52	367
Genel Toplam	201.275	95.211	296.486

Sektörlere göre dağılımda ise; Antalya ilinde çalışanların en fazla olduğu sektörler Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Toptan ve perakende ticaret ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörleridir. Toplam çalışanların içinde bu üç sektörde çalışanların oranı yüzde 64,9 düzeyindedir.

Kadın istihdamının en fazla olduğu sektör Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörüdür. İl genelindeki toplam kadın çalışanların içinde Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe çalışanların payı yüzde 32,5 seviyesindedir. Antalya ilinde kadın çalışan oranının en yüksek olduğu sektör ise Eğitim sektörüdür. Eğitim sektöründe çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 66,2 düzeyindedir.

Türkiye genelinde İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile Eğitim sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkeklerden daha fazla olduğu görülmektedir.

2.2. AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin taleplerini ve ihtiyaçlarını ortaya koymaktadır. Açık işlere ilişkin bilgiler derlenerek ihtiyaç duyulan meslekler ve bu mesleklere ilişkin talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisi elde edilmektedir. Bu bilgiler; açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yönleltmek amacıyla alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işletmelere açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve varsa bu açık işlere ait meslek bilgisinin yanında, bu mesleklerde cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, engelli çalışan tercih edip edemeyecekleri, mevcut açık işler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, işverenlerin boş pozisyonlarını doldurabilmek için iş arayanları hangi kanallar ile aradıkları sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletme Oranı

Sektörler	Açık İş	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşveren Oranı
İmalat	237	0,8%	17,9%
Toptan ve perakende ticaret	228	0,5%	10,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	167	1,3%	22,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	119	0,3%	5,4%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	55	0,1%	2,0%
İnşaat	37	0,2%	4,2%
Ulaştırma ve depolama	34	0,2%	9,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	26	0,5%	7,1%
Eğitim	24	0,3%	7,7%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	22	1,4%	14,3%
Bilgi ve iletişim	12	0,7%	3,4%
Diğer hizmet faaliyetleri	8	0,2%	3,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	7	0,6%	21,4%
Madencilik ve taş ocakçılığı	6	0,3%	11,1%
Kültür, sanat eğlence, dinlenme ve spor	2	0,1%	4,3%
Genel Toplam	983	0,3%	7,9%

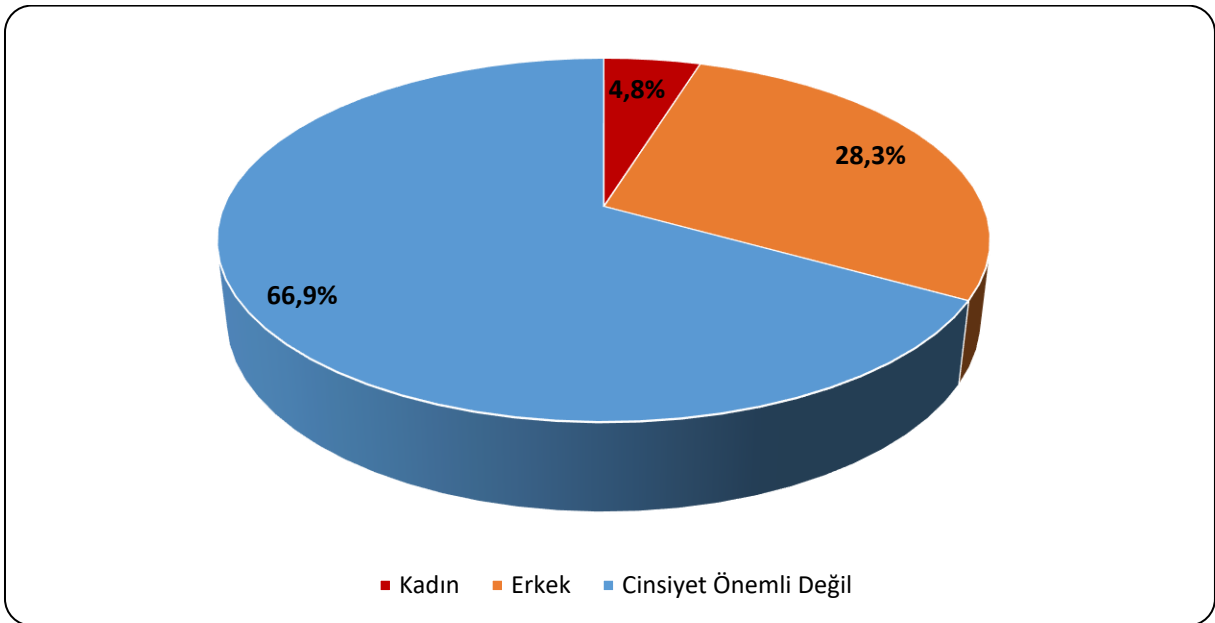
Antalya ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 254 işletmede 983 açık iş tespit edilmiştir. Antalya ilinde açık iş sayısı en fazla olan sektör İmalat sektörüdür. Antalya ilinde araştırma döneminde toplam 983 kişilik açık işin 237 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden

gelmiştir. Açık işlerin en fazla olduğu bir diğer sektör ise Toptan ve perakende ticaret sektörüdür.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Antalya ilinde açık iş oranı yüzde 0,3 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde araştırma döneminde açık iş oranı yüzde 1,1 olarak tespit edilmiştir. Antalya ilindeki açık iş oranı Türkiye ortalamasının gerisindedir. Antalya ilinde açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 1,4 ile Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörü olarak tespit edilmiştir.

Antalya ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin içinde açık işi bulunan işletmelerin oranı yüzde 7,9 seviyesindedir. Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı ise yüzde 15,9 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 15: Mevcut Açık İşler İçin Cinsiyet Tercihi

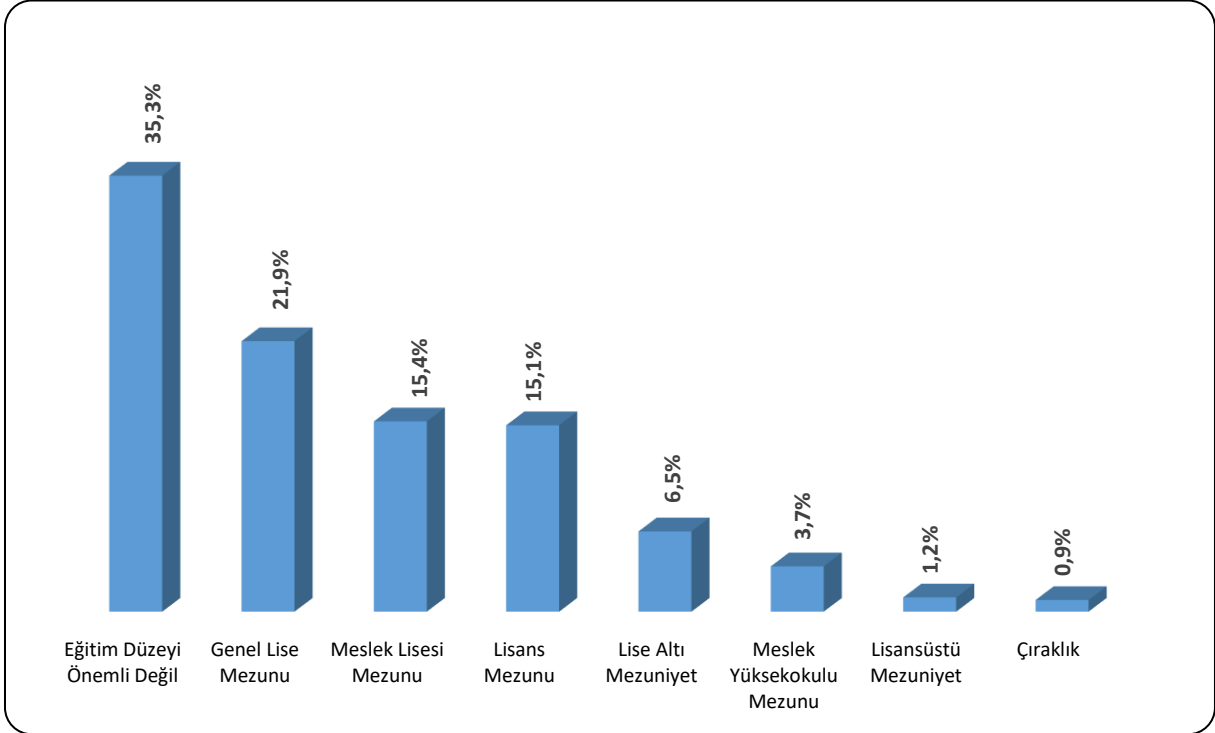

Şekil 15 üzerinde Antalya ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işletmelerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Antalya ilinde işverenlerin cinsiyetin önemli olmadığını belirttikleri açık işlerin oranı yüzde 66,9 iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 60,3 olarak gerçekleşmiştir. Mevcut açık işler için kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 7,3 iken; Antalya ilinde yüzde 4,8 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde açık işlerin yüzde 32,4'ünde işverenler açık işlerinde erkek tercih edeceklerini

belirtmiştir. Antalya ilinde ise mevcut açık işlerin içinde erkek tercih edilenlerin oranı yüzde 28,3 seviyesindedir.

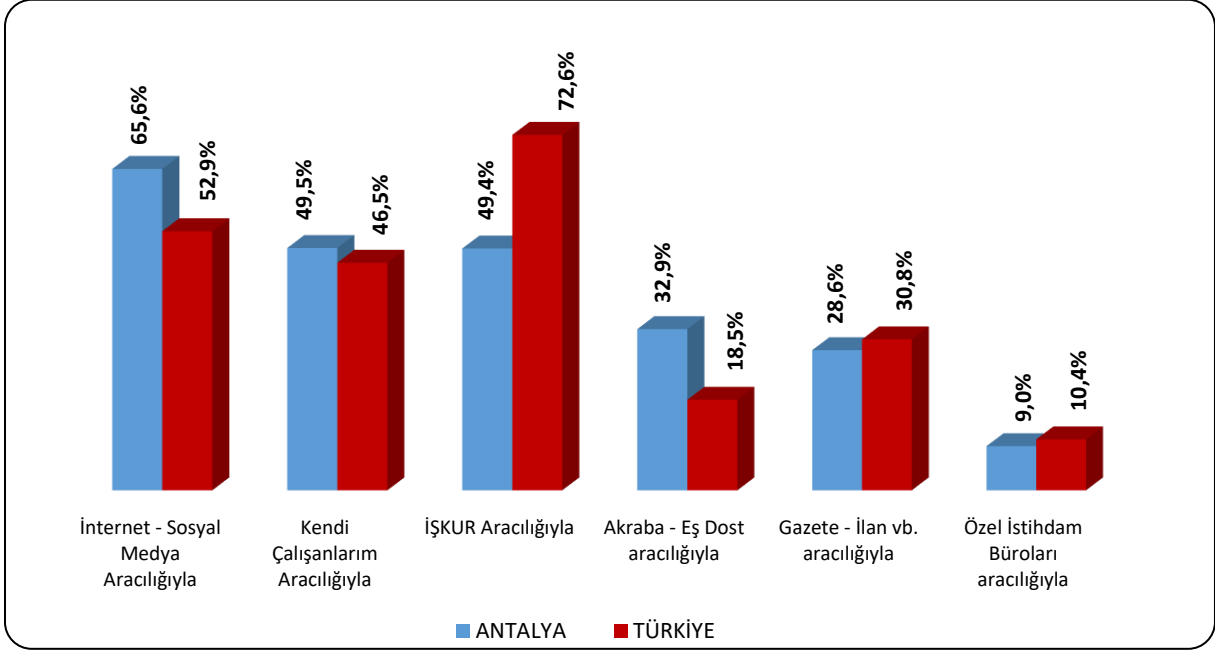
Türkiye genelinde çalışan sayısı içinde kadınların oranı düşük iken, işverenlerin büyük bir kısmı mevcut açık işlerinde istihdam edecekleri kişinin cinsiyetinin önemli olmadığını belirtmiştir. Bu durum kadın istihdamının artması konusunda önem arz etmektedir.

Şekil 16: Mevcut Açık İşler İçin Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

İşverenlere mevcut açık işleri için aradıkları asgari eğitim düzeyi sorulmuştur. Antalya ilindeki açık işler incelendiğinde, asgari düzeyde Eğitim Düzeyi Önemli Değil olarak talep edilen açık işlerin oranı yüzde 35,3 düzeyindedir. Genel Lise Mezunu talep edilen açık işlerin payı ise yüzde 21,9 seviyesindedir.

Şekil 17: Mevcut Açık İşlerin Aranma Kanalı

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek ve doğru iş arayanla doğru işi en etkin biçimde için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 17 üzerinde Antalya ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Antalya ilinde 20+ istihdamlı işletmelerden alınan açık işlerin içinde İŞKUR aracılığıyla arananların oranı yüzde 49,4 seviyesindedir. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 72,6 olarak gerçekleşmiştir. Antalya ilinde birinci sırada yüzde 65,6 ile İnternet - Sosyal Medya Aracılığıyla açık işler aranmıştır. ikinci sırada ise yüzde 49,5 ile Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla mevcut açık işler aranmaktadır.

Tablo 15: Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceriler	Öncelik Sırası
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1
İş Tecrübesi	2
Takım Çalışması	3
İletişim ve İfade Yeteneği	4
Sorun Çözme ve İnsiyatif Alabilme	5
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	6
Yabancı Dil	7
Bilgisayar Kullanımı	8
Analitik Düşünebilme	9
İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	10

Antalya ilinde açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi ilk sırada yer almaktadır. Bu beceriyi sırasıyla İş Tecrübesi ile Takım Çalışması becerileri takip etmektedir.

Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayıları

Meslekler	Açık İş
Profesyonel Meslek Mensupları	207
Hizmet ve Satış Elemanları	171
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	168
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	154
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	114
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	88
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	70
Yöneticiler	10
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	1

Antalya ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup, toplam açık işler içerisinde bu meslek grubunun payı yüzde 21,1 seviyesindedir. İkinci sırada ise Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu bulunmaktadır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Arama Kanalları

Meslekler	Akraba - Eş Dost	Gazete - İlan vb.	İnternet - Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	30,1%	33,1%	59,5%	64,4%	42,3%	1,2%
Hizmet ve Satış Elemanları	24,7%	26,5%	66,3%	53,0%	51,8%	12,7%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	62,4%	40,9%	40,9%	57,7%	50,3%	7,4%
Profesyonel Meslek Mensupları	8,5%	28,4%	78,1%	39,8%	45,3%	18,9%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	42,4%	22,4%	72,9%	62,4%	28,2%	5,9%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	27,9%	36,8%	58,8%	52,9%	54,4%	8,8%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	50,5%	9,9%	85,6%	18,0%	77,5%	0,0%
Yöneticiler	30,0%	20,0%	30,0%	30,0%	30,0%	30,0%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; Antalya ilinde İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grupları Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Yöneticiler olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin büyük bölümü İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur.

Tablo 18: Mesleklere Göre Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Sırası

Meslekler	Analistik Düşünebilme	Bilgisayar Kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	İletişim ve İfade Yeteneği	İş Tecrübesi	Sorun Çözme ve İniyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki/ Teknik Bilgi ve Tecrübe
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	5	2			6	4	3		1	4
Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı			6		2	1	5	3		4
Güvenlik Görevlisi	4					1	3	2		
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)			5	5	2	3	4	1		
Geri Dönüşüm İşçisi			3				2			1
Ebe-Hemşire					2	3	4			1
Hemşire	2						3			1
Ahşap Mobilya İmalat Ustası			4			2	5	3		1
Plastik Doğramacı /Pvc Doğrama-İmalat Ve Montajcısı					3	4	2	1		4
Motosikletli Kurye	3				1	4	2	6		5

Tablo 18 üzerinde Antalya ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleğinde aranan becerilerde ilk sırada Yabancı Dil ön plana çıkmaktadır. #YOK

Tablo 19: Tercih Edilen Cinsiyete Göre En Fazla Açık İşi Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Ahşap Mobilya İmalat Ustası	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Temizlik Görevlisi	Diğer Elektrik Tesisatçıları	Ebe-Hemşire	Ebe-Hemşire
Hemşire	Otobüs Kaptanı (Şoförü)	Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı	Plastik Doğramacı /Pvc Doğrama-İmalat Ve Montajcısı
Satış Danışmanı / Uzmanı	Boyacı-Metal	Plastik Doğramacı /Pvc Doğrama-İmalat Ve Montajcısı	Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı
Finans Hizmetleri Elemanı	Bakım Ve Onarım Elektrikçisi/Endüstriyel Bakım Ve Onarımcısı	Hemşire	Hemşire
Kasiyer	Kurye	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)
Diş Hekimi Asistanı/Yardımcısı	Otomotiv Mekanikçisi	Motosikletli Kurye	Motosikletli Kurye
Pazarlama Uzmanı	Şoför-Yük Taşıma	Güvenlik Görevlisi	Güvenlik Görevlisi
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Beden İşçisi (İnşaat)	Geri Dönüşüm İşçisi	Geri Dönüşüm İşçisi
Satış Destek Personeli	Diğer Üretim Nezaretçi Ve Ustabaşları (Ağaç)	Diğer Uzman Tıp Doktorları	Ahşap Mobilya İmalat Ustası

Antalya ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Ebe-Hemşire ve Plastik Doğramacı /Pvc Doğrama-İmalat Ve Montajcısı meslekleridir. İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde buldukları açık iş sayısı en fazla olan meslek ise Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi mesleğidir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu ve açık iş sayısının en fazla olduğu meslek Ahşap Mobilya İmalat Ustası; cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise en çok aranan meslek Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleğidir.

2.3. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son bir yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bu mesleklerde eleman temininde güçlük çekilmesinin nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Antalya ili işgücü piyasasının talep kısmını ve yaşanan darboğazları daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölüm meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında detaylıca incelenecektir.

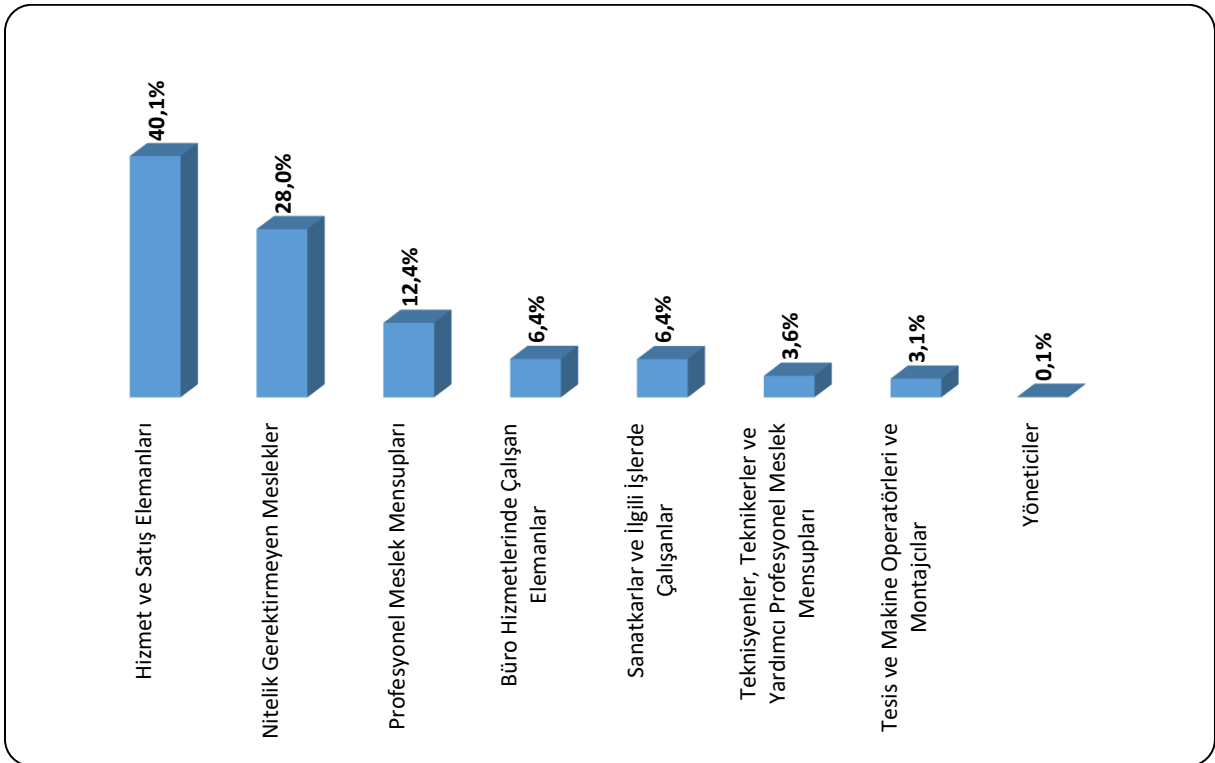
Araştırma kapsamında Türkiye genelinde 11.459 işletmenin (20+ istihdamlı) çeşitli mesleklerde eleman temininde güçlük çektiği tespit edilmiştir. Antalya ilinde ise 20+ istihdamlı 345 işletme son bir yıl içerisinde temininde güçlük çekilen meslekler olduğunu ifade etmiştir. Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 12,9'u son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çektiğini belirtirken, Antalya ilinde ise bu oran yüzde 10,7 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayıları

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1.467
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1.086
İmalat	242
Toptan ve perakende ticaret	219
İnşaat	204
Eğitim	161
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	131
Diğer hizmet faaliyetleri	126
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	30
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	28
Ulaştırma ve depolama	28
Gayrimenkul faaliyetleri	11
Bilgi ve iletişim	5
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	3
Finans ve sigorta faaliyetleri	3
Madencilik ve taş ocakçılığı	1
Genel Toplam	3.745

Antalya ilinde 3.745 kişilik işgücü temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü ön plana çıkmaktadır. Antalya ilinde temininde güçlük çekilen elemanların içinde Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörünün payı yüzde 39,2 seviyesindedir. Bunun dışında, İdari ve destek hizmet faaliyetleri ile İmalat sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ilk sıralarda yer alan diğer sektörlerdir.

Şekil 18: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısının Dağılımı

Antalya ilinde meslek gruplarına göre eleman temininde güçlük çekilen meslekler incelendiğinde 1.502 kişi ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunun ön plana çıktığı görülmektedir. Bu meslek grubunun toplam TGÇM içindeki payı yüzde 40,1 seviyesindedir.

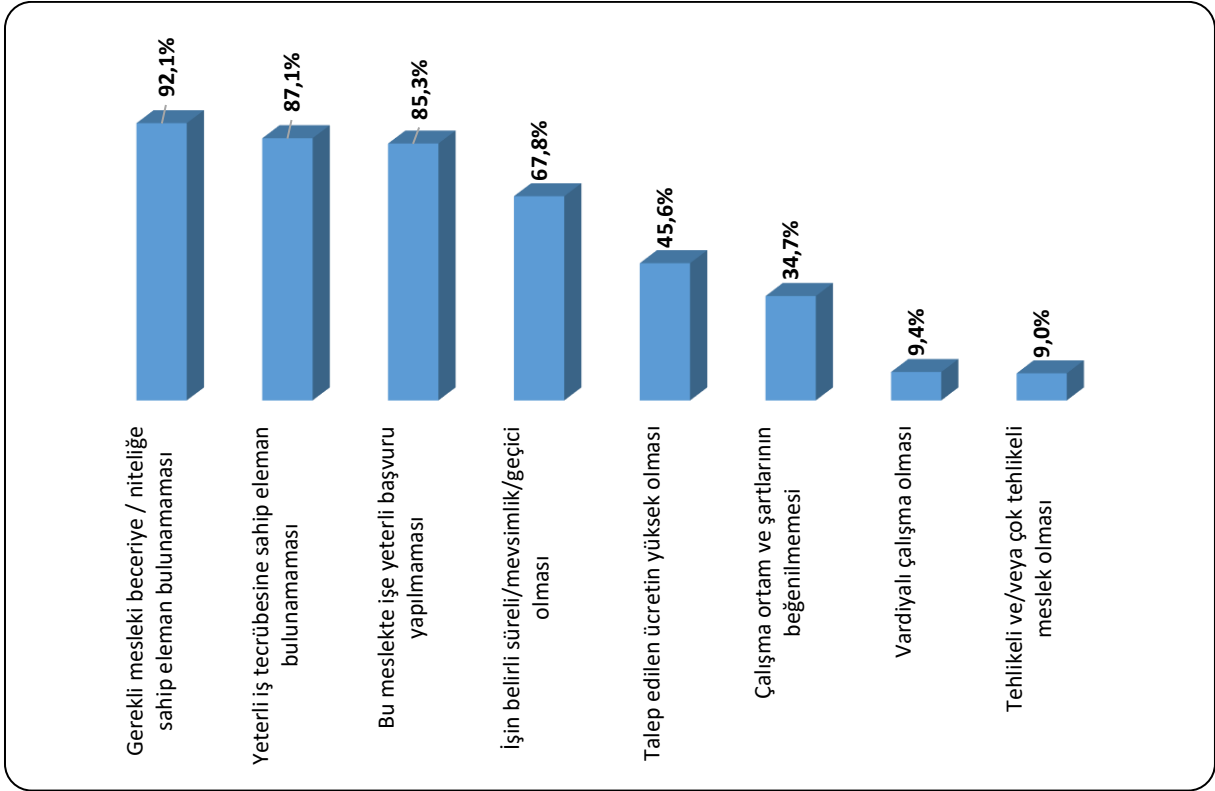
Türkiye genelinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu temininde güçlük çekilen eleman sayısında birinci sırada bulunmaktadır. Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde ilgili meslek grubunun payı yüzde 32,0 seviyesindedir.

Tablo 21: Eleman Temininde Güçlük Çekilen İlk 10 Meslek

Meslekler	TGÇM Eleman Sayısı
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	579
Transfer Elemanı-Turizm	515
Garson (Servis Elemanı)	498
Akrobat	222
Bulaşıkçı (Stevard)	210
Cankurtaran	105
Turizm Danışma Elemanı	103
Aşçı	98
Oda Görevlisi-Turizm	77
Masaj Uygulayıcısı/Masöz	63

Antalya ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 579 kişi ile Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 515 kişi ile Transfer Elemanı-Turizm ve 498 kişi ile Garson (Servis Elemanı) meslekleri gelmektedir.

Şekil 19: Eleman Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

Antalya ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı

işletmelerin TGÇM Nedenleri Dağılımında da ilk sırada Gereklİ mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Eleman temininde g¼çlük çekilme nedenlerini ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif iřg¼c¼ politikaları üretilip, mevcut açık işler için talep edilen beceri ve tecr¼beye sahip bireyler sağlandığında iřg¼c¼ talep ve arzı dengelenmiş olacaktır.

2.4. GELECEK DÖNEM İSTİHDAM BEKLENTİLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu bağlamda işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimlerini belirlenmektedir.

Bu bölümde Antalya ilinde 2020 Yılı araştırma dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “31 Ekim 2021 tarihi itibarıyla işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 14,6’sı istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Antalya ilinde istihdamın artacağını düşünen işletmelerin oranı 11,0 seviyesindedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 2,0 ve Antalya ilinde ise yüzde 2,3 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 22: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Değişmeyecek	Fikrim Yok
Madencilik ve taş ocakçılığı	5,6%	0,0%	13,9%	80,6%
İmalat	11,5%	1,3%	17,9%	69,3%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	12,5%	0,0%	12,5%	75,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	7,1%	0,0%	14,3%	78,6%
İnşaat	10,9%	3,9%	13,0%	72,3%
Toptan ve perakende ticaret	11,5%	1,2%	18,9%	68,4%
Ulaştırma ve depolama	11,2%	2,2%	17,2%	69,4%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	10,2%	2,5%	19,8%	67,5%
Bilgi ve iletişim	13,8%	0,0%	20,7%	65,5%
Finans ve sigorta faaliyetleri	14,3%	0,0%	42,9%	42,9%
Gayrimenkul faaliyetleri	18,2%	0,0%	18,2%	63,6%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	10,6%	0,0%	12,9%	76,5%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	11,6%	4,6%	15,4%	68,3%
Eğitim	9,2%	2,1%	22,5%	66,2%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	18,8%	1,8%	25,9%	53,6%
Diğer hizmet faaliyetleri	9,9%	5,5%	13,2%	71,4%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2,2%	4,3%	23,9%	69,6%
Genel Toplam	11,0%	2,3%	18,3%	68,4%

Sektörlere göre istihdam değişim beklentisi incelendiğinde istihdamda artış bekleyen işletmelerin oranı İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe en yüksek düzeydedir. İstihdamda azalış bekleyen işletme oranı en yüksek sektör ise Diğer hizmet faaliyetleri sektörüdür.

Tablo 23: Sektörlere Göre Beklenen İstihdam Değişimi

Sektörler	Genelleştirilmiş Net İstihdam Değişimi	Genelleştirilmiş NIDO
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	663	12,9%
Gayrimenkul faaliyetleri	54	11,1%
İnşaat	704	4,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1.139	2,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2.442	2,4%
İmalat	664	2,3%
Toptan ve perakende ticaret	999	2,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	23	1,8%
Diğer hizmet faaliyetleri	58	1,5%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	21	1,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	147	1,1%
Bilgi ve iletişim	18	1,0%
Eğitim	70	0,8%
Ulaştırma ve depolama	132	0,8%
Madencilik ve taş ocaklığı	16	0,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1	0,3%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	-25	-0,7%
Genel Toplam	7.124	2,4%

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde bir yıl sonrası için (31 Ekim 2021) istihdamın yüzde 2,0 artacağı beklenmekte olup Antalya ilinde ise bu oran yüzde 2,4 olup ülke genelinin üzerinde gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam artışı 2.442 kişilik artış ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı yüzde 12,9 ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe beklenmektedir.

Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Beklenen İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi
Hizmet ve Satış Elemanları	3.569
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1.159
Profesyonel Meslek Mensupları	681
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	608
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	561
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	336
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	200
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	11
Yöneticiler	-1
Genel Toplam	7.124

Antalya ilinde önümüzdeki bir yıl içerisinde en fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu 3.569 kişilik artış ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubudur. 31 Ekim 2021 tarihine kadar en fazla istihdam azalışı beklenen meslek grubu ise Yöneticiler meslek grubudur.

Tablo 25: En Fazla Net İstihdam Artış ve Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Turizm Ve Otel İşletmeciliği Meslek Elemanı	Banka Gişe Yetkilisi
Güvenlik Görevlisi	Beden İşçisi (Temizlik)
Turizm Ve Otelcilik Elemanı	Müşteri Hizmetleri Satış Ve Hizmet Yetkilisi
Halkla İlişkiler Ve Organizasyon Hizmetleri Elemanı	Çamaşırcı (Genel)
Garson (Servis Elemanı)	Diğer Mühendisler
Beden İşçisi (İnşaat)	Animasyon Programcısı
Animatör-Eğlence Hizmetleri	Diğer Satış Nezaretçileri
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Aile Danışmanı
Güneş Enerji Sistemleri İmal Ustası	Uçak Teknolojisi/Motor/Gövde/Elektrik/Elektronik Teknikeri
Satış Danışmanı / Uzmanı	Kat Hizmetleri Müdürü (Executive Housekeeper)

Antalya ilinde gelecek dönem, net istihdam artışının en fazla olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Turizm Ve Otel İşletmeciliği Meslek Elemanı, Güvenlik Görevlisi ve Turizm Ve Otelcilik Elemanı meslekleridir. Banka Gişe Yetkilisi mesleği ise en fazla net istihdam azalışı beklenen meslek olarak sıralanmaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Antalya İli İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2020 yılında Antalya ilinde gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ile istihdamın korunması ve artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işletmelerden alınan bilgiler doğrultusunda son bir yıl içinde temininde güçlük çekilen mesleklerde, işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

TÜİK 2013 yılından günümüze il düzeyinde işgücü verisi yayınlamamaktadır. 2014 itibariyle TÜİK'in yayınladığı işgücü istatistikleri içinde yıllık bazda bölgesel veriler yer almaktadır. 2019 TÜİK verilerine göre TR61 (Antalya, Isparta, Burdur) bölgesinde işsizlik oranı ise yüzde 13,3 düzeyindedir.

Antalya ilinde İŞKUR'da kaydı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıf gerektirmeyen mesleklere sahip olduğu görülmektedir. İlimizde mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiye eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. Bir çok işveren, açık işlerinde ve eleman temininde güçlük çektiği mesleklerde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanabilmesi için İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya koymaktadır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre yapılacak çalışmalarla kurs ve programların planlanması istihdamın arttırılmasına yardımcı olacaktır.

Antalya ili İşgücü Piyasası Araştırma sonuçlarına göre araştırma kapsamında yer alan işletmelerdeki toplam çalışanların içinde erkeklerin payı yüzde 67,9 iken kadınların payı ise yüzde 32,1 olarak tespit edilmiştir. İlimizde en fazla sayıda kadın çalışanın istihdam edildiği sektör Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörüdür. Kadın istihdamı sektörler arasında farklılık göstermektedir. Antalya ilinde Kadın çalışan oranı en yüksek olan sektör Eğitim sektörüdür. Ülkemizde kadın çalışan oranının diğer sektörler ile kıyaslandığında nispeten daha yüksek olduğu sektörler Eğitim ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri gibi genellikle belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işletmelerdir. Yukarıda açıklanan göstergelerle

birlikte bu gösterge de Antalya ilinde belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların istihdam edilme şansının daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Ülkemizde kadınların işgücüne katılım oranı OECD ve AB ülkeleri ile kıyaslandığında oldukça düşük seviyededir. Kadınların işgücüne katılımının artması, kadınlara yalnızca ekonomik bağımsızlık kazandırmamakta, aynı zamanda sosyal hayatta daha etkin olmalarını sağlamaktadır. Ülkemizde ve ilimizde istihdamın artırılması için kadın istihdamı teşvik edilmelidir. İş ve aile yaşamı dengesinin sağlanmasına yönelik gerekli düzenlemeler öncelikli olarak hayata geçirilmelidir. Kadınların eğitim seviyesinin artırılması, düşük eğitim seviyesine sahip kadınların mesleki eğitim kurslarından yararlandırılması, kadın istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir.

Antalya ilinde İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2020 yılında Antalya ilinde aktif işgücü piyasası programları kapsamında 2.871 kurs ve program düzenlenmiş olup bu kurs ve programlardan toplam 10.628 kişi faydalanmıştır. İŞKUR tarafından açılan kurs ve işbaşı eğitim programlarının yararlanıcılara mesleki beceri ve tecrübe kazandırdığı bunun sonucunda da yararlanıcıların işgücü piyasasında tutunma ihtimalinin ve istihdam edilebilirliklerinin arttığı söylenebilir.

Aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları, mesleklerinde gerekli beceri ve tecrübeyi kazanmaları amaçlanıp özellikle işgücü piyasasına girişte İŞKUR'un aracı rol alması amaçlanmaktadır. Yıllar itibariyle istatistikler incelendiğinde aktif işgücü programlarına ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Antalya ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışan sayılarına göre istihdamda öncü sektörler Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Toptan ve perakende ticaret ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörleridir.

Antalya ili İşgücü Piyasası Araştırması döneminde 254 işletmede 983 açık iş tespit edilmiştir. Antalya ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 983 kişilik açık işin 237 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. İlgili dönemde açık işlerin nispeten yüksek olduğu diğer bir sektör ise Toptan ve perakende ticaret sektörüdür.

Antalya ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin içinde açık iş bulunan işletme oranı yüzde 7,9 seviyesindedir. Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı ise yüzde 15,9 olarak gerçekleşmiştir.

Açık işi olan işletmelerin içinde; aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine “Eğitim Düzeyi Önemli Değil” cevabı veren işletmelerin oranı Antalya ilinde yüzde 35,3 seviyesindedir.

Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenleri incelendiğinde, İşverenlerin istedikleri elemanları bulmakta yaşadıkları zorlukların en fazla “Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması” nedeninden kaynaklandığı görülmektedir. Ülke genelinde son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekildiği belirtilen çoğu meslek için ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere bir yıl sonrası için yöneltilen “işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 14,6’sı istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Antalya ilinde istihdamın artacağını düşünen işverenlerin oranı yüzde 11,0 seviyesindedir. Diğer taraftan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 2,0 iken Antalya ilinde yüzde 2,3 olarak gerçekleşmiştir.

Pandemi döneminde yaşanan gelişmeler ve son yıllarda hızla gelişen teknoloji, ürün ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının yeni taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. İşgücü piyasasının mevcut durumunu görerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla işgücü piyasası analiz raporu hazırlanmıştır.

EKLER

4.1. 2020 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞLETME BİLGİ FORMU

2020 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması (İPA) ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması ve işgücünün yetiştirilmesine yönelik programların geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1-Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile ilgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik maksadı dışında kullanılamaz.

2-Türkiye İş Kurumu Kanununu gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur.

3-İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka maksatla kullanılamaz. Bu maddeye aykırı davranışlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerekmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No : .....

İşyerinin Yasal Unvanı : .....

İşyeri ile İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
1.1. İşyerinizde ihracat yapıyor mu?		
1.2. İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapıyor mu?*		
1.3. İşyerinizde vardiyalı çalışma yapıyor mu?		
1.4. İşyerinizde kısmi (part-time) çalışma yapıyor mu?		
1.5. İşyerinizin web sitesi var mı?		
1.6. E-ticaret uygulamanız var mı?		

1) Gelecek bir yıl içinde ilinizde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 2'ye geçiniz, Hayır ise, soru 3'e geçiniz.)

Evet ( )

Hayır ( )

2) Yatırımla İlgili Bilgiler

Yatırımın Türünü Belirtiniz.

- İlave yatırım** ( ) Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs... alımı veya kiralanması
Teknolojik Yatırım ( ) Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( ) İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-GE, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( )

3) İşyerinizde toplam kaç çalışmanız bulunmaktadır?

Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I-AÇIK İŞLER

4) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

Evet ( ) 5.1. soruya geçiniz.

Hayır ( ) 6. Soruya geçiniz.

5.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi	Açık İşiniz için cinsiyet tercihinizi belirtiniz?	Açık İşinizde Engelli Çalıştırmak İster misiniz?	Talep Edilen Bilgi ve Beceriler *			İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? **		
					a)Bilgisayar kullanımı	b)Analitik Düşünebilme	c)İletişim ve ifade yeteneği	a) Akraba - Eş Dost	b) Gazete - İlan, vb.	c) İnternet - Sosyal Medya
		1. Lise altı 2. Çıracılık 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemli değil	1. Evet 2. Hayır 3. Fark etmez	1.	2.	3.	1.	2.	3.

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1. En önemli olacak şekilde sıralanmalıdır.)

Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1, **EN FAZLA** 3 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM II – 1 YIL SONRA (31 EKİM 2021 TARİHİ İTİBARIYLA) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

6) 1 yıl sonra(31 Ekim 2021 tarihi itibarıyla) işyerinizde net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐	→	6.1'e geçiniz.
	Hayır ☐	→	7.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐	→	7. soruya geçiniz.
6.1) 1 yıl sonra(31 Ekim 2021 tarihi itibarıyla) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?			
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler		Net sayısal artış	
7) 1 yıl sonra(31 Ekim 2021 tarihi itibarıyla) işyerinizde net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	→	7.1'e geçiniz.
	Hayır	→	8. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	→	8. soruya geçiniz.
7.1) 1 yıl sonra(31 Ekim 2021 tarihi itibarıyla) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?			
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler		Net sayısal azalış	

BÖLÜM III - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

- 8) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslek var mı?
 Evet ( ) 8.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 9.Soruya geçiniz.

- 8.1) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri, bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısı ile nedenlerini belirtiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni*							
		1	2	3	4	5	6	7	8

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM IV – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

9) Gelecek 10 yıl içerisinde işgücü piyasasında yaşanan değişim ya da dönüşümlerin sektörünüzdeki istihdama yansımaları nasıl olacaktır?

İstihdamı arttıracaktır. ( ) İstihdamı azaltacaktır. ( ) İstihdamı Değiştirmez. ( ) Fikrim yok. ( )

10) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz (Geleceğin Meslekleri) meslekler nelerdir?

.....
.....

11) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet ( ) 12. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 13. Soruya geçiniz.

12) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandınız?

(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

- Eleman Temini ( )
İşbaşı Eğitim Programları ( )
Nakdi Ücret Desteği ( )
Mesleki Eğitim Kursu ( )
Kısa Çalışma Ödeneği ( )
Danışmanlık ve Yönlendirme ( )
Teşvikler ( )
Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme ( )
İşbirliği Protokolü (MEGİP) ( )
Çalışanların Mesleki Eğitimi ( )
(14. Soruya Geçiniz)

13) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçenek işaretlenebilir.)

- İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ( )
İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )
İŞKUR İnternet sitesi/mobil uygulaması kullanışlı değil. ( )
Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması. ( )
İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor. ( )
İŞKUR hizmetlerinden memnun kalmadım. ( )
Diğer(Belirtiniz).....

14) Kısa Çalışma Ödeneğinden faydalandınız mı?

Evet ( ) 15. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 17. Soruya geçiniz.

15) COVID-19 sürecinde İŞKUR tüm Türkiye genelinde işverenlere Kısa Çalışma Ödeneği hizmetinde bulunmuştur. Süreç içerisinde İŞKUR'un performansını nasıl değerlendirirsiniz?

Çok başarılı buldum. ( )

Başarılı buldum. ( )

Kararsızım. ( )

Başarısız buldum. ( ) (Nedenini Belirtiniz.)

.....

.....

Çok başarısız buldum. ( ) (Nedenini Belirtiniz.)

.....

.....

16) Kısa çalışma ödeneği (KÇÖ) faaliyetlerinizin devamlılığını nasıl etkiledi?

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir.)

KÇÖ sayesinde istihdam korundu. ( )

KÇÖ sayesinde firma faaliyetlerine devam etti. ( )

KÇÖ sayesinde iş saatleri azaltılarak personelimiz arasında COVID-19 bulaşma riski azaldı. ( )

KÇÖ maliyetleri düşürdü. ( )

17) COVID-19 sürecinde İş Kanunu'nun Geçici 10 uncu maddesi kapsamında işçilerinizi ücretsiz izne ayırdınız mı?

Evet ( ) 18. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 21. Soruya geçiniz.

18) Ücretsiz izne ayrılan işçilere sunulan Nakdi Ücret Desteği uygulamasından faydalandınız mı?

Evet ( ) 19. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 21. Soruya geçiniz.

19) Nakdi Ücret Desteğinden yararlanma sürecinde İŞKUR'un performansını nasıl değerlendirirsiniz?

Çok başarılı buldum. ( )

Başarılı buldum. ( )

Kararsızım. ( )

Başarısız buldum. ( ) (Nedenini Belirtiniz.)

.....

.....

Çok başarısız buldum. ( ) (Nedenini Belirtiniz.)

.....

.....

20) Nakdi Ücret Desteği (NÜD) faaliyetlerinizin devamlılığını nasıl etkiledi? (Birden fazla seçenek işaretlenebilir.)

- NÜD sayesinde istihdam korundu. ( )
NÜD sayesinde firma faaliyetlerine devam etti. ( )
NÜD sayesinde iş saatleri azaltılarak personelimiz arasında COVID-19 bulaşma riski azaldı. ( )
NÜD işçilik maliyetlerimizi düşürdü. ( )

21) COVID-19 döneminde işleriniz nasıl etkilendi?

- Çok arttı ( )
Arttı ( )
Değişmedi ( )
Azaldı ( )
Çok azaldı ( )

22) Esnek çalışma (Dönüşümlü, uzaktan çalışma, kısmi süreli çalışma vs.) verimliliği nasıl etkilemektedir?

- Verimliliği çok azaltmaktadır. ( )
Verimliliği azaltmaktadır. ( )
Verimliliğe etkisi yoktur. ( )
Verimliliği arttırmaktadır ( )
Verimliliği çok arttırmaktadır. ( )

2020 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.